

Uredba o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in obdelavi mešanih komunalnih odpadkov

OBRAZLOŽITEV

Predlog Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in obdelavi mešanih komunalnih odpadkov (v nadaljnjem besedilu: Uredba) je pripravljen na podlagi drugega odstavka 19. člena, petega in šestega odstavka 20. člena, 23. člena in za izvajanje 104. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – Odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08 in 108/09).

Izhodišče:

Problematika biološko razgradljivih odpadkov je v Sloveniji pereča, saj je delež biološko razgradljivih odpadkov v odloženih komunalnih odpadkih previsok glede na zastavljene cilje glede odlaganja odpadkov na odlagališčih. V letu 2010 je stopila v veljavo Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom, ki določa obvezno ločeno zbiranje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva in gostinstva. Zaradi nove uredbe in obveznem ločevanju biološko razgradljivih odpadkov se povečuje tudi količina ločeno zbranih biološko razgradljivih odpadkov. V letu 2010 je bilo po poročanju izvajalcev javne službe o zbiranju biološko razgradljivih odpadkih zbranih okoli 58000 t odpadkov, v letu 2011 po uveljavitvi uredbe pa je bilo zbranih 78000 t odpadkov, kar je že tretjino več v primerjavi z letom poprej, vendar še močno pod povprečjem držav članic Evropske unije, ki imajo na tem področju že dolgoletne izkušnje. Pričakujemo, da se bodo količine biološko razgradljivih odpadkov z intenziviranjem ločenega zbiranja, kakor tudi s povečanim ozaveščanjem prebivalcev o potrebi ter smotrnosti ločevanja tovrstnih odpadkov na izvoru, z leti povečevale. Ločeno zbrani biološko razgradljivi odpadki predstavljajo tudi surovine za pridobivanje komposta ali digestata, ki se jih lahko uporablja kot gnojilo ali kot izboljševalce tal.

V luči vedno večje potrebe po predelavi ločeno zbranih biološko razgradljivih odpadkov v koristne surovine in obdelavi mešanih komunalnih odpadkov, ki preostanejo po uspešnem ločenem zbiranju komunalnih odpadkov pred odlaganjem, je bilo potrebno obstoječo Uredbo o obdelavi biološko razgradljivih odpadkov ustrezno spremeniti in dopolniti.

Nova Uredba o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in obdelavi mešanih komunalnih odpadkov ločeno obravnava predelavo biološko razgradljivih odpadkov in obdelavo mešanih komunalnih odpadkov pred odlaganjem.

Ločeno zbrani biološko razgradljivi odpadki se lahko predelujejo na aeroben način v kompostarnah ali na anaeroben način v bioplinarnah. Pri taki predelavi dobimo koristen material, proizvod, ki je primeren za gnojenje na kmetijskih in nekmetijskih površinah. Biološko razgradljivi odpadki nastajajo zlasti v gospodinjstvu, gostinstvu, trgovinah, kmetijstvu in živilsko predelovalni industriji. Tovrstni odpadki so različne sestave in glede na to, primerni za aeroben ali anaeroben proces ali pa so primerni za oba procesa razgradnje. Na primer, sestava kuhinjskih odpadkov, ki nastajajo v gospodinjstvih, se bistveno razlikuje od sestave kuhinjskih odpadkov iz gostinstva. Tovrstni odpadki so predvsem sestavljeni iz odpadkov, ki nastajajo pri pripravi hrane in bistveno manj iz ostankov hrane. Zaradi svoje sestave so primerni predvsem za kompostiranje. Kuhinjski odpadki, ki nastajajo v gostinstvu, so namreč večinoma tekoče oziroma pastozne sestave, zato so bolj kot za kompostiranje, primerni za predelavo pod anaerobnimi pogoji v bioplinarnah. Zeleni vrtni odpad pa zaradi vsebnosti lignina, ki se pod takšnimi pogoji ne razgradi, ni primeren za predelavo v bioplinarnah.

Z novo Uredbo določamo tudi nacionalni predpis za kompostiranje ločeno zbranih kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva, ki sicer sodijo v 3. kategorijo živalskih stranskih proizvodov v skladu z Uredbo (1069/2009 ES) o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi. Tovrstne odpadke ločeno zbiramo skupaj z zelenim vrtnim odpadom in so kot taki primerni za kompostiranje. Za optimalen razkrojni proces v kompostarni moramo imeti ustrezno razmerje dušika (kuhinjski odpadki) in ogljika (zeleni vrtni odpad), zagotoviti je potrebno primerno zračnost in vlago v procesu razgradnje odpadkov. V procesu intenzivnega aerobnega razkroja odpadkov dosežemo temperaturo med 50 in 60°C, kar zagotavlja ustrezno higienizacijo celotnega materiala.

Mešane komunalne odpadke, ki preostanejo po ločenem zbiranju komunalnih odpadkov, je zaradi njihove visoke organske vsebnosti potrebno pred odlaganjem ustrezno obdelati. Na odlagališča se sme odlagati le obdelane mešane komunalne odpadke z vsebnostjo največ 18% TOC (celokupni organski ogljik) oziroma kurilno vrednostjo 6000 kJ po mehansko biološki obdelavi v napravah za mehansko biološko obdelavo (MBO naprave). Mešane komunalne odpadke je potrebno predhodno mehansko obdelati, kar pomeni, da izločimo še koristne materiale, ki jih lahko nadalje recikliramo, kot so papir, kovine, plastika ali pa iz njih pridobimo energetsko bogate frakcije. Preostali del odpadkov je potrebno biološko obdelati, stabilizirati pred odlaganjem. Biološka stabilizacija mešanih komunalnih odpadkov lahko poteka na aeroben način – kompostiranje, ali na anaeroben način v bioplinarnah. Biološki postopki obdelave mešanih komunalnih odpadkov v MBO napravah so po tehnološki plati podobni napravam za ločeno predelavo biološko razgradljivih odpadkov.

Usmeritve in zaveze Slovenije glede zagotavljanja energije iz obnovljivih virov in Direktiva 2009/28/ES o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, ki določa cilje za posamezne članice, je v Sloveniji spodbudila intenzivno gradnjo bioplinarn, ki kot substrat za predelavo uporabljajo zgolj silažo, ostanke kmetijske proizvodnje, živilsko gnojevko (kmetijske bioplinarne) in pa tudi bioplinarne, ki poleg omenjenih substratov, ki se jih uporablja v kmetijskih bioplinarnah, predelujejo tudi ločeno zbrane biološko razgradljive odpadke iz gostinstva, trgovin in živilsko predelovalne industrije. Povečan obseg anaerobne predelave biološko razgradljivih odpadkov je zahteval tudi posodobitev in prenovo Uredbe o obdelavi biološko razgradljivih

odpadkov na tem področju. Poleg pridobivanja bioplina nastaja v bioplinarnah tudi digestat, ki se ga lahko uporablja kot gnojilo na kmetijskih površinah. Za uporabo na kmetijskih površinah mora tak substrat dosegati visoko kakovost in neoporečnost za okolje in zdravje človeka.

Na ravni Evropske Unije, Evropska komisija na področju ravnanja in obdelave biološko razgradljivih odpadkov v skladu z zahtevami Okvirne direktive o odpadkih (2008/98/ES) pripravlja kriterije, kdaj kompost ali digestat lahko izgubita status odpadka in postaneta proizvod. Trenutno je na voljo že tretji delovni dokument (predvidoma nejegova zadnja verzija), ki ga pripravlja Joint Research Centre's Institute for Prospective Technological Studies (JRC-IPTS), pri katerem Ministrstvo za kmetijstvo in okolje tudi aktivno sodeluje in nudi strokovno podlago za področje predelave biološko razgradljivih odpadkov nove uredbe. Kriteriji za doseg kakovosti kompostov in digestatov, da bodo le-ti lahko postali proizvod, obsegajo zahteve za:

- biološko razgradljive odpadke, ki vstopajo v aeroben ali anaeroben proces predelave (pozitivni seznam odpadkov),
- vodenje aerobnega in anaerobnega procesa predelave odpadkov,
- posredovanje informacij (namen, navodila za varno rabo in sledljivost, ...),
- vzpostavitev sistema za management kakovosti celotnega procesa predelave odpadkov.

Predvideno je, da bo predlog za sprejem kriterijev, kdaj kompostu in digestatu preneha status odpadka in postane proizvod, sprejet 2013.

Zahtevani kriteriji za zagotavljanje kakovosti komposta in digestata se pripravljajo na podlagi znanstveno raziskovalnih študij in dolgoletnih izkušenj predelave biološko razgradljivih odpadkov v državah z dolgoletno prakso predelave tovrstnih odpadkov v kompost ali digestat in dolgoletno uporabo komposta ali digestata kot gnojilo v kmetijstvu. Na Evropskem nivoju se istočasno spreminja tudi Uredba o gnojilih (2003/2003 ES), ki na novo definira tudi organska gnojila, med katere sodijo tudi kompost in digestat.

Celotna Uredba o predelavi biološko razgradljivih odpadkov je zastavljena v luči zahtev managementa kakovosti celotnega procesa predelave biološko razgradljivih odpadkov glede na kakovost biološko razgradljivih odpadkov, ki vstopajo v proces predelave, zagotavljanje kakovosti samega procesa razgradnje s poudarkom na zahtevani higienizaciji odpadkov, ki se predelujejo in ne nazadnje na zagotavljanju kakovosti komposta ali digestata ter ustrezni uporabi komposta ali digestata v kmetijske in nekmetijske namene.

Del uredbe, ki se nanaša na obdelavo mešanih komunalnih odpadkov pred odlaganjem, ravno tako določa zahteve za obdelavo mešanih komunalnih odpadkov.

Ključne točke nove uredbe:

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Uredba v 1. členu navaja vsebino uredbe, ki ureja pravila za predelavo biološko razgradljivih odpadkov pri čemer pridobimo koristen material kot sta kompost ali digestat.

Uredba ureja tudi dajanje komposta ali digestata v promet.

Uredba določa tudi pravila za obdelavo mešanih komunalnih odpadkov pred odlaganjem.

Uredba prav tako določa pogoje za načrtovanje, gradnjo in obratovanje novih naprav za predelavo biološko razgradljivih odpadkov in obdelavo mešanih komunalnih odpadkov. Ti pogoji so določeni v prilogi 2 te uredbe in določajo predvsem odmik naprav od stanovanjskih naselij ter osnovne konstrukcijske in organizacijske zahteve za naprave, kot so kompostarne, bioplinarne in naprave za mehansko biološko obdelavo odpadkov.

2. člen

Uredba se uporablja za predelavo biološko razgradljivih odpadkov, ki so navedeni v prilogi 1 in obdelavo mešanih komunalnih odpadkov.

V tabeli 1 priloge 1 so navedeni biološko razgradljivi odpadki, ki zagotavljajo tako kakovost, ki bo omogočala, da s primerno aerobno ali anaerobno predelavo pridobimo kompost ali digestat 1. kakovosti, kateremu bi lahko prenehal status odpadka in bi postal proizvod. To je tako imenovani pozitivni seznam odpadkov, ki ga Evropska komisija predlaga v kriterijih, kdaj kompostu ali digestatu preneha status odpadka in lahko postane proizvod. Pozitivni seznam odpadkov izključuje predelavo blata komunalnih čistilnih naprav, kakor tudi mešane komunalne odpadke.

V tabeli 2 so navedeni odpadki, ki se lahko predelujejo in v kolikor kompost ali digestat doseže 1. kakovost, se lahko uporablja tudi v kmetijstvu, vendar tak kompost ali digestat ne more postati proizvod.

V tabelah so posebej označeni tudi odpadki, ki so živalski stranski proizvodi in za katere se za predelavo v kompostarni ali bioplinarni uporabljajo standardni parametri pretvorbe iz Uredbe 1069/2009 o živalskih stranskih proizvodih. Iz Uredbe 1069/2009 o živalskih stranskih proizvodih pa so izvzeti živalski stranski proizvodi 3. kategorije iz člena 10(p), ki se nanašajo izključno na ločeno zbrane biološko razgradljive kuhinjske odpadke iz gospodinjstev, za katere ta uredba določa nacionalna pravila za kompostiranje.

V tabelah 1 in 2 priloge 1 so poleg klasifikacijskih števil odpadkov navedene tudi dodatne opombe in ali so primerni za aerobno ali anaerobno obdelavo ali za oboje.

3 točka 2. člena določa, da se uredba ne uporablja za kompostarne ali bioplinarne, ki predelujejo lastne odpadke in tako nastali kompost ali digestat uporabljajo na lastnih zemljiščih. Ta uredba se ravno tako ne uporablja za predelavo biološko razgradljivih odpadkov iz gospodinjstva, kmetijskih pridelkov rastlinskega izvora, žetvenih ostankov in živinskih gnojil, kot so hlevski gnoj, gnojevka in gnojnica, če se tak kompost ali digestat uporabi za gojenje okrasnih ali kmetijskih rastlin za lastno rabo

in zmogljivost kompostarne ali bioplinarne ne presega 10 t biološko razgradljivih odpadkov na dan.

3. člen

določa definicije uporabljenih pojmov v uredbi

II. PREDELAVA BIOLOŠKO RAZGRADLJIVIH ODPADKOV

4. člen

Določa, da morajo tako povzročitelji biološko razgradljivih odpadkov kakor tudi izvajalci javnih služb zbiranja komunalnih odpadkov v načrtu gospodarjenja z odpadki upoštevati hierarhijo v skladu z uredbo o odpadkih. Tudi izvajalci javnih služb zbiranja komunalnih odpadkov so dolžni povzročitelje odpadkov ozaveščati o preprečevanju nastajanja biološko razgradljivih odpadkov.

5. člen

V drugem odstavku tega člena je podrobno določeno ravnanje z biološko razgradljivimi odpadki in evidentiranje ravnanja s tovrstnimi odpadki pri sprejemu na napravi. Zahteve tega člena zagotavljajo kakovost in nadzor sprejetih odpadkov pred vstopom v proces predelave. Samo primerni in ločeno zbrani biološko razgradljivi odpadki zagotavljajo visoko kakovost končnega proizvoda, komposta ali digestata. Ta člen določa tudi nadzor emisij in snovi v okolje v skladu s predpisi ter določa tudi vodenje evidence dnevni meteoroloških parametrov, ki bodo pripomogli k omejitvi širjenja neprijetnih vonjav zaradi ustreznega ravnanja z odpadki pri neugodnih meteoroloških pogojih in pripomogli pri obravnavanju pritožb. Inšpektorji pristojni za okolje bodo lahko preverjali ali so se upravljavci ustrezno odzvali na pritožbe.

6. člen

Predpisuje higienizacijo, ki je potrebna tako pri aerobni obdelavi kot tudi pri anaerobni obdelavi, tako zaradi patogenih kakor tudi fitopatogenih organizmov.

7. člen

Določa posebne zahteve za kompostiranje, primernost odpadkov za kompostiranje in temperaturne pogoje razkrojnega procesa.

Za kompostiranje so v prilogi 3 določene podrobne zahteve za higienizacijo, potrebna vlažnost, natančno merjenje temperature v glavnem razkrojnem procesu, čase premetavanja in zagotavljanja primerne zračnosti v razkrojnem procesu. Vse potrebne ukrepe za zagotavljanje optimalne higienizacije je potrebno dnevno evidentirati.

8. člen

Določa posebne zahteve za anaerobno razgradnjo, primerne odpadke za anaerobne razgradnjo, higienizacijo v termofilnem območju in določenem zadrževalnem času. Če bioplinarna ne dosega termofilnega območja razgradnje, so določene dodatne zahteve za doseganje ustrezne higienizacije, in sicer pasterizacija odpadkov pred vstopom v razkrojni proces ali pasterizacija digestata po zaključenem razkrojnem procesu ali pa naknadno kompostiranje digestata v skladu z zahtevami za higienizacijo v procesu kompostiranja.

Snovi kategorije 2 iz 13 f člena Uredbe 1069/2009 ni potrebno predhodno higienizirati. Če je v bioplinarni predvidena predhodna sterilizacija, dodatna higienizacija ni potrebna.

9. člen

Prepoved uporabe komposta ali digestata pridobljenega iz biološko razgradljivih odpadkov, ki vsebujejo živalske stranske proizvode v nasprotju s čakalno dobo skladno z Uredbo 1069/2009 na pašnih površinah, ali površinah, kjer se zelene rastline kosijo za krmo za živali.

10. člen

Določa nadzor aerobnega in anaerobnega procesa predelave biološko razgradljivih odpadkov, ki je podrobno določen v okoljevarstvenem dovoljenju in vključuje predvsem nadzor in evidentiranje higienizacije.

11. člen

Določa uporabo komposta in digestata v kmetijstvu. V kmetijstvu je dovoljena uporaba izključno komposta ali digestata, ki dosega 1. razred kakovosti oziroma digestat, ki vsebuje manj kot 20 % suhe snovi in se lahko uporablja v kmetijstvu v skladu s parametri določenimi v prilogi 6 te uredbe.

V prilogi 6 te uredbe so določeni parametri, ki jih morajo kompost ali digestat doseči, da se lahko uvrstijo v kakovostni razred. Parametri za 1. razred kakovosti so določeni na podlagi strokovne podlage dokumenta, ki ga za evropsko komisijo pripravlja Joint Research Centre's Institute for Prospective Technological Studies (JRC-IPTS) za določitev kriterijev, kdaj kompost ali digestat lahko izgubi status odpadka in postane proizvod. Določeni parametri so tudi primerljivi z zahtevami za zagotavljanje kakovosti za kompost ECN (European Compost Network) in večine držav, kjer ima predelava biološko razgradljivih odpadkov dolgo tradicijo, kakor tudi uporaba komposta in digestata kot gnojilo na kmetijskih zemljiščih.

Standard kakovosti za nevarne snovi v kompostu temelji tudi na študiji "Heavy metals and organic compounds from wastes used as organic fertilisers" (Težke kovine in organske spojine iz odpadkov, uporabljenih za organska gnojila) (Amlinger in drugi, 2004). Ta študija pomeni znanstveni in statistični koncept za mejne vrednosti nevarnih snovi za komposte, ki se uporabljajo v kmetijstvu, in temelji na preučitvi

splošnih scenarijev kopičenja v tleh in dejanske kakovosti komposta iz ločeno zbranih biološko razgradljivih odpadkov. Ta pristop upošteva naslednje:

mejne vrednosti za večnamensko uporabo v tleh

- previdnostne vrednosti nemškega odloka o varstvu tal za peščena in glinena tla: te vrednosti se štejejo za enega najstrožjih ukrepov za varnost tal v Evropi,
- predlog Skupnega raziskovalnega centra (JRC) za kislila in nevtralna tla, v zvezi s katerimi je bila predlagana revizija direktive EU o blatu iz čistilnih naprav na podlagi pregledov evropskih tal glede morebitnih strupenih snovi;

koncentracije morebitnih strupenih snovi v kompostu

- statistično izmerjeno povprečje srednjih vrednosti sedmih držav in 90-percentilnih vrednosti;

rezultate za potencialni iznos nevarnih snovi iz sistema

- povprečni skupni iznos težkih kovin prek pridelka (žitarice, koruza, sladkorna pesa, krompir) in luženja temelji na številkah, ki veljajo za Nemčijo;

časovni okvir scenarijev kopičenja

- 100 in 200 let sta referenčna časovna okvira za kopičenje nevarnih snovi glede na predvidene mejne vrednosti za tla, da se zagotovi dovolj dolgo časovno obdobje za reševanje vprašanja razpršenega onesnaževanja na viru z izboljšano tehnologijo v industrijskih procesih, pri prevozu itd.;

globina in gostota tal

- 20 in 30 cm pri 1.5 g cm^{-3} , kar pomeni 3.000 oziroma 4.500 t ha⁻¹;

referenčne koncentracije za morebitne strupene snovi v zemlji

- vrednosti se razlikujejo za peščena in glinena tla – podatki temeljijo na povprečnih vrednostih nacionalnih raziskav treh evropskih držav (Danska, Francija, Nemčija);

letni vnos komposta

- izračunana iz manjše ($30 \text{ kg ha}^{-1} \text{ y}^{-1}$) in večje ($60 \text{ kg ha}^{-1} \text{ y}^{-1}$) oskrbe s fosforjem na podlagi vsebnosti P₂O₅ v kompostu iz bioloških odpadkov (0,65 % suhe snovi). Rezultat je kompost s 4,6 t oziroma 9,2 t suhe snovi ha⁻¹ y⁻¹.

Predlagane vrednosti se lahko štejejo za splošne mejne vrednosti za trajnostno in redno uporabo komposta v kmetijstvu za proizvodnjo hrane in krme ter za ljubiteljsko vrtnarjenje.

Kljub zahtevani visoki kakovosti komposta in digestata je s to uredbo omejen tudi vnos v tla. Tako je dovoljen vnos komposta ali digestata z več kot 20% suhe snovi, ki dosega 1. razred kakovosti na kmetijska zemljišča 8 t na ha v povprečju petih let. Za digestat, ki vsebuje manj kot 20% suhe snovi, tukaj gre za predvsem tekoči digestat, je dovoljena uporaba, kot je določeno v tabeli 2 priloge 6 te uredbe.

Gosti digestati (z >20 % s.s.) se obravnavajo enako kot komposti. Meja 20% s.s. je bila postavljena arbitrarno. Nekje pri 14 – 16 % s.s. se namreč snov tako zgosti, da postane podobna hlevskemu gnoju.

Pri kompostih za kmetijsko rabo so mejne vrednosti še vedno dokaj strogo postavljene (čeprav precej blažje, kot v prejšnji uredbi). Pomembna razlika za uporabo v kmetijstvu je namreč v vsebnosti in dostopnosti dušika: tekoči digestati imajo sorazmerno veliko vsebnost lahko dostopnega dušika (npr. 3 - 6 kg/m³; 1. leto dostopno 70 - 90 % N), kompost vsebuje sicer nekoliko več dušika (npr. 8 – 20 kg/t), vendar je rastlinam dostopnega N 1. leto po aplikaciji le med 10% - 20%. Če računamo, da bi letno odmerjali 200 kg N/ha, bi morali dati npr. 40 m³/ha tekočega digestorskega ostanka ali 20 t/ha komposta ali 25 t/ha zgoščenega vlakninastega digestata.

Poleg dovoljenih vnosov na kmetijska zemljišča in visoki kakovosti komposta in digestata je uporaba komposta in digestata v kmetijstvu torej omejena tudi z dušikom v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov in dovoljenim letnim vnosom nevarnih snovi v tla v skladu s prilogo 7 te uredbe.

Novost v tej uredbi so tudi na novo določene mejne vrednosti vnosa nevarnih snovi v tla, ki so bistveno strožje, kot so bile določene v Uredbi o mejnih vrednostih vnosa nevarnih snovi in gnojil v tla. Mejne vrednosti vnosa nevarnih snovi v tla so navedene v prilogi 7 te uredbe.

Z določenimi parametri za težke kovine za doseganje 1. razreda kakovosti komposta in digestata, dovoljenim vnosom komposta ali digestata v tla, ter omejenim vnosom komposta ali digestata v tla zaradi dušika, smo na varni strani, kar se tiče dovoljenega letnega vnosa nevarnih snovi v tla.

Novost te uredbe je, da mora imeti za uporabo komposta ali digestata kot gnojilo na kmetijskih zemljiščih uporabnik (kmet) izdelan gnojilni načrt v skladu s smernicami za strokovno utemeljeno gnojenje na podlagi analize tal, vsebnosti hranil in nevarnih snovi v kompostu oziroma digestatu (podatki iz deklaracije), kmetijske pridelave (njivski kolobar za obdobje 5 let, travinje s pogostnostjo in vrsto rabe, trajni nasadi) in ob upoštevanju maksimalnega letnega vnosa suhe snovi in nevarnih snovi v tla.

12. člen

Določa uporabo komposta in digestata za nekmetijske namene predvsem za kompost ali digestat, ki dosegata kakovost 2. razreda.

Dovoljen je največji vnos za 2. okoljsko kakovost komposta ali digestata z več kot 20% suhe snovi in sicer 3 tone suhe snovi na ha in leto v povprečju 10 let, ob upoštevanju dovoljenega letnega vnosa nevarnih snovi v tla v skladu s prilogo 7 te uredbe.

3. odstavek tega člena določa, da lahko ministrstvo dovoli za rekultivacijo že zaprtih odlagališč ali tistih, ki so še v obratovanju, večji vnos komposta kot rekultivacijske plasti zaradi doseganja zadrževanja izcednih vod in biološke oksidacije metana, ki izhaja iz odlagališč.

V tem členu so tudi določene prepovedi uporabe komposta ali digestata na določenih zemljiščih.

13. člen

Določa nadzor kakovosti komposta, digestata in stabiliziranih mešanih komunalnih odpadkov.

Kompost in digestat je potrebno analizirati na parametre, ki so podani v prilogi 4 te uredbe. Osnova vsake ustrezne analize je odvzem vzorca. Za kompost je podan standard, za vzorčenje digestata pa je v prilogi 4 podan podroben opis vzorčenja.

Za določanje kakovosti komposta ali digestata je potrebno izvesti osnovne analize materiala, vsebnost hranil, analizo bioloških parametrov, fizikalnih in kemijskih onesnaževal, učinkovitost higienizacije in vsebnost organskih onesnaževal. Vse meritve kakovosti komposta ali digestata je potrebno izvesti po zaključku predelave.

Pogostnost vzorčenja in izvajanja meritev kakovosti komposta ali digestata je podana v prilogi 5 te uredbe. Pogostost analiz na leto je odvisna od letne zmogljivosti naprave. V prvem letu obdelave odpadkov so potrebne analize pri letni zmogljivosti večji od 4000 t vsaj 4-krat, v vsakem letnem času vsaj 1-krat. Na splošno je potrebno vzorčiti vsake 3 mesece.

Nadzor kakovosti stabiliziranih biološko razgradljivih odpadkov se opravi v skladu s predpisom o izdelavi ocene odpadka.

14. člen

Določa, kdo je lahko izvajalec nadzora kakovosti. Meritve parametrov za kompost ali digestat lahko izvaja gospodarska družba, zavod ali samostojni podjetnik posameznik, ki izkazuje akreditacijo akreditacijske ustanove za izvajanje preizkušanja po metodah iz priloge 4 te uredbe in za izvajanje preizkušanja stabiliziranih mešanih komunalnih odpadkov po metodah iz predpisa o izdelavi ocene odpadka. Pri tem je pomembno, da laboratoriji redno sodelujejo v mednarodnih medlaboratorijskih primerjavah s področja analize kompostov in digestata ter da so neodvisni in gospodarsko nepovezani z upravljavcem naprave, kjer se predelujejo ločeno zbrani biološko razgradljivi odpadki ali obdelujejo mešani komunalni odpadki. Poročilo o preskusu lahko opravlja le akreditirana organizacija v skladu z ISO/IEC 17025.

V kolikor za analize določenih parametrov ni ustreznega nacionalnega izvajalca nadzora, lahko analize izdelata ustrezna gospodarska družba, zavod ali samostojni podjetnik posameznik iz članice EU, ki ima ustrezno akreditacijo za izvajanje preizkušanja po metodah iz priloge 4 te uredbe in po metodah preizkušanja določenih iz predpisa o izdelavi ocene odpadka in izkazuje redno sodelovanje v medlaboratorijskih primerjavah s področja analize kompostov, digestatov in stabiliziranih biološko razgradljivih odpadkov.

15. člen

Določa evidenco vnosa komposta ali digestata v ali na tla.

Prezemnik oziroma uporabnik komposta ali digestata mora voditi evidenco o vnosu komposta ali digestata v ali na tla ne glede na razred kakovosti. Evidenca mora vsebovati podatke o lokaciji (parcelna številka in katastrska občina), površini in rabi kmetijskih zemljišč in o rabi zemljišč za nekmetijska zemljišča, na katera je bil vnešen kompost ali digestat, o količini vnesenega komposta ali digestata in času vnosa.

Glede na zahtevano evidenco bo mogoče ugotavljati sledljivost predelave biološko razgradljivih odpadkov od začetka predelave (uporabnik mora namreč za prevzeti kompost ali digestat pridobiti deklaracijo) do končnega uporabnika komposta ali digestata, kje je bil kompost ali digestat uporabljen.

Deklaracijo o kompostu ali digestatu, ki jo prevzemnik ali uporabnik pridobi od upravljavca, je potrebno hraniti 10 let.

16. člen

določa letno poročilo o proizvedeni količini in o količini komposta ali digestata oddanega v uporabo.

Upravljavec kompostarne ali bioplinarne mora ministrstvu najpozneje do 31. marca tekočega leta predložiti letno poročilo o proizvedeni količini in kakovosti komposta ali digestata in količini oddanega komposta ali digestata v uporabo v preteklem letu ne glede na razred kakovosti komposta ali digestata za preteklo koledarsko leto.

Na podlagi poročil iz katerih bo razvidno koliko in kakšne vrste biološko razgradljivih odpadkov je upravljavec predelal in koliko komposta ali digestata določenega kakovostnega razreda je oddal za uporabo v kmetijstvu ali pa v nekmetijske namene, bo mogoče zagotavljati sledljivost predelave biološko razgradljivih odpadkov od izvora do končnega uporabnika.

III. OBDELAVA MEŠANIH KOMUNALNIH ODPADKOV

17. člen

Določa, da morajo tako povzročitelji mešanih komunalnih odpadkov kakor tudi izvajalci javnih služb zbiranja komunalnih odpadkov v načrtu gospodarjenja z odpadki upoštevati hierarhijo v skladu z uredbo o odpadkih. Tudi izvajalci javnih služb zbiranja komunalnih odpadkov so dolžni povzročitelje odpadkov ozaveščati o preprečevanju nastajanja mešanih komunalnih odpadkov.

18. člen

Določa zahteve za obdelavo mešanih komunalnih odpadkov, ki se nanašajo predvsem na sprejem odpadkov v predelavo, evidentiranje sprejetih odpadkov in skladiščenje, ter zagotavljanje kakovosti stabiliziranosti mešanih komunalnih odpadkov.

19. člen

Prepoveduje mešanje mehansko biološko obdelanih mešanih komunalnih odpadkov z drugimi odpadki pred odlaganjem zaradi zmanjševanja vsebnosti organske snovi v odpadkih (redčenje).

20. člen

Določa, da mora proces obdelave mešanih komunalnih odpadkov mora nadzorovati upravljavec v skladu z načrtom nadzora procesa obdelave mešanih komunalnih odpadkov, ki je sestavni del načrta ravnanja z odpadki iz okoljevarstvenega dovoljenja.

IV. OBVEZNOSTI UPRAVLJAVCA NAPRAVE

21. člen

Določa odgovornost in usposobljenost oseb za obratovanje naprave. Upravljavec naprave mora določiti osebo, ki je strokovno odgovorna za zanesljivo izvajanje predpisanih postopkov predelave biološko razgradljivih odpadkov in obdelave mešanih komunalnih odpadkov in njenega namestnika, podatke o njiju pa sporočiti ministrstvu.

V času prevzemanja odpadkov mora biti na kraju prevzema odpadkov prisotna odgovorna oseba ali njen namestnik. Prevzemanje odpadkov je ena od ključnih operacij za zagotavljanje kakovostnega procesa obdelave. Potrebno je določeno znanje s področja poznavanja vrst odpadkov, pripadajočih klasifikacijskih številok odpadkov ter ustrezno ravnanje, če na napravi pri prevzemu neustreznih odpadkov pride do težav.

Upravljavec naprave mora osebje na napravi ustrezno strokovno usposobiti, da lahko delo opravljajo zanesljivo in skladno s predpisi.

22. člen

Določa vsebino poslovnika, ki ga mora imeti upravljavec naprave za obratovanje naprave. V drugem odstavku tega člena so navedeni vsi podatki, kijih mora vsebovati poslovnik in se nanašajo na upravljavca, na vrsto odpadkov, ki jih bo upravljavec predeloval ali obdeloval v napravi ter podatke o obratovanju naprave. Poslovnik mora imeti tudi priloge kot so tehnološki projekt naprave, na podlagi katerega je izdano uporabno dovoljenje, program nadzora procesa predelave biološko razgradljivih odpadkov, program nadzora procesa obdelave mešanih komunalnih odpadkov, program nadzora obvladovanja odpadnega zraka, odpadnih voda in neprijetnih vonjav, program nadzora kakovosti končnega proizvoda, načrt ravnanja z odpadki na podlagi katerega je izdano okoljevarstveno dovoljenje za obdelavo odpadkov.

Zaradi zagotavljanja nadzora nad neprijetnimi vonjavami, ki nastajajo tekom različnih procesnih korakov predelave biološko razgradljivih odpadkov ali pri obdelavi mešanih komunalnih odpadkov, je predvideno tudi spremljanje in obravnavo pritožb s strani upravljavca naprave. Uredba predvideva postavitev pritožne knjige na napravi, kakor tudi na nekem nevtralnem prostoru, npr. krajevni skupnosti ali občini. V okviru zagotavljanja kakovosti obratovanja in tehničnih procesov, ki potekajo v napravi

(kompostarna, bioplinarna ali obrat za mehansko biološko obdelavo odpadkov), je potrebno v okviru obravnavanja pritožb o obremenjevanju okolja (neprijetne vonjave, prah, hrup ipd.) dokumentirati vsaj sledeče:

- ime, naslov in telefonsko številko pritožnika,
- datum, ura prejetja pritožbe,
- predmet pritožbe,
- neposredni odgovor,
- izvajana dela v času pritožbe,
- vremenske razmere (npr. temperatura, smer vetra, padavine),
- ukrepi znotraj naprave na podlagi pritožbe,
- obvestilo pritožniku,
- analiza pritožbe z izvedenimi ukrepi.

Inšpektor pridobi možnost kontrole odzivov in opravljenih ukrepov s strani upravljavca naprave. Po drugi strani so se pritožniki dolžni identificirati v izogib enostranskim in morda tudi neupravičenim pritožbam.

23. člen

določa evidenco o predelavi biološko razgradljivih odpadkov ali obdelavi mešanih komunalnih odpadkov in letno poročanje.

Upravljavec naprave za predelavo biološko-razgradljivih odpadkov ali obdelavo mešanih komunalnih odpadkov mora vsakodnevno voditi evidenco o predelavi biološko razgradljivih odpadkov ali obdelavi mešanih komunalnih odpadkov v obratovalnem dnevniku. Poleg podatkov, določenih s predpisom, ki ureja odpadke, mora dokumentirati tudi podatke o:

- **prevzemu biološko razgradljivih odpadkov v predelavo ali mešanih komunalnih odpadkov v obdelavo**, in sicer datum prevzema teh odpadkov v predelavo ali obdelavo, vrsta teh odpadkov po klasifikacijskih številkah in opisno v skladu s prilogo 1 te uredbe, maso prevzetih odpadkov (t), izvor pripeljanih odpadkov, maso izločenih za predelavo ali obdelavo neustreznih odpadkov in njihovo ustrezno odstranjevanje in jasno označbo šarže in njene sestave;
- **procesu predelave ali obdelave**, in sicer opravljenih meritvah temperature med procesom predelave biološko razgradljivih odpadkov, težave nastale pri procesu predelave ali obdelave, vzrok, posledica, ukrepanje;
- **zaključku procesa predelave ali obdelave**, in sicer opravljenih meritvah kakovosti proizvoda iz priloge 4 te uredbe pred oddajo končnemu uporabniku, količini in odstranjevanju nezaželenih primesi in preostankov odpadkov po predelavi ali obdelavi, izdanih deklaracijah oddanega proizvedenega komposta ali digestata, količini in vrsti pridobljenih materialov primernih za recikliranje ali ponovno uporabo v obratih mehansko biološke obdelave in količini ter namenu uporabe proizvedenega bioplina, če gre za anaerobno razgradnjo;
- **tehničnih podatkih**, in sicer o opravljenih vzdrževalnih delih na napravi in pripadajoči opremi, izvedbi čiščenja in razkuževanja, izvedenih preventivnih ukrepih zaradi ptic, glodalcev, insektov in drugih škodljivcev, izvedenem higienskem nadzoru, meteoroloških parametrov (polurne poprečne vrednosti temperature, smeri in hitrosti vetra ter vlažnosti zraka), opravljenih analizah

posameznih pritožb neprijetnih vonjav ob upoštevanju procesa predelave ali obdelave in meteoroloških pogojev ter opravljenih ukrepov za preprečevanje neprijetnih vonjav in izvedenih tehničnih pregledih naprav in pripadajoče opreme.

Vsi zahtevani podatki, ki jih je potrebno evidentirati, pomenijo tudi nadzor nad zagotavljanjem kakovosti celotnega procesa predelave biološko razgradljivih odpadkov, od vhodnih odpadkov, ki vstopajo v proces predelave preko samega procesa obdelave odpadkov, kakovosti končnega proizvoda in nenazadnje varne uporabe komposta in digestata v kmetijstvu.

Upravljalnik naprave mora o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in obdelavi mešanih komunalnih odpadkov letno poročati ministrstvu v skladu s predpisom, ki ureja odpadke. Poleg poročanja podatkov, ki jih nalaga predpis, ki ureja odpadke, je potrebno posredovati podatke za preteklo koledarsko leto o:

- količini in vrsti predelanih odpadkov ter
- količini in kakovosti pridelanega komposta ali digestata in namenu uporabe.

Predvsem podatki o tem, koliko in kakšne vrste odpadkov so se predelale na aeroben ali aneroben način in podatki o količini in kakovosti pridelanega komposta ali digestata in namenu uporabe, bodo omogočili sledenje zastavljenih ciljev predelave biološko razgradljivih odpadkov, cilje izboljšanja kakovosti komposta ali digestata in sledenje cilju snovne uporabe koristnih surovin kot so biološko razgradljivi odpadki. Glede na podatke o kakovosti komposta ali digestata bomo lahko načrtovali nadalje ukrepe za izboljšanje ločenega zbiranja odpadkov ali optimizirano predelavo odpadkov.

V. OKOLJEVARSTVENO DOVOLJENJE ZA PREDELAVO ALI OBDELAVO ODPADKOV

24. člen

Določa okoljevarstveno dovoljenje za predelavo ali obdelavo odpadkov. Za obratovanje naprave ali za spremembo v obratovanju naprave za predelavo biološko razgradljivih odpadkov ali za obratovanje naprave ali za spremembo v obratovanju naprave za mehansko-biološko obdelavo mešanih komunalnih odpadkov je potrebno pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu s predpisom, ki ureja odpadke. Ta člen določa, katero okoljevarstveno dovoljenje je potrebno za katero napravo. Ali je to naprava, ki odpadke predeluje in se uvršča med naprave za recikliranje ali pa je naprava, ki odpadke obdeluje in se uvršča med naprave za odstranjevanje odpadkov.

Naprave, ki povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, potrebujejo okoljevarstveno dovoljenje v skladu s predpisom, ki ureja vrste dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega.

Upravljalnik naprave mora k vlogi za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja poleg podatkov, ki jih določa predpis o odpadkih, priložiti načrt ravnanja z odpadki, ki mora

biti izdelan v skladu s predpisom, ki ureja odpadke in mora vsebovati tudi naslednje podatke:

- izpolnjevanje zahtev iz priloge 2 te uredbe,
- podatke o obratovanju naprave iz četrte točke drugega odstavka 22. člena te uredbe,
- opis čiščenja in razkuževanja opreme in območja naprave,
- opis izvajanja ukrepov varstva pred neželenimi organizmi,
- program nadzora procesa predelave biološko razgradljivih odpadkov iz 10. člena te uredbe ali program nadzora obdelave mešanih komunalnih odpadkov iz 20. člena te uredbe,
- program nadzora kakovosti iz 13. člena te uredbe,
- program monitoringa vplivov predelave biološko razgradljivih odpadkov ali obdelave mešanih komunalnih odpadkov na okolje,
- program usposabljanja za kakovostno upravljanje procesov predelave ali obdelave.

Poleg vsebine, ki jo določa predpis, ki ureja odpadke, pa pristojno ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju iz prejšnjega člena določi tudi:

- način prevzemanja in preverjanja biološko razgradljivih odpadkov ali mešanih komunalnih odpadkov,
- program nadzora kakovosti iz 13. člena te uredbe,
- program monitoringa vplivov predelave biološko razgradljivih odpadkov ali obdelave mešanih komunalnih odpadkov na okolje,
- način čiščenja in razkuževanja opreme in območij naprave,
- ukrepe preprečevanja dostopov ptic, glodavcev, insektov in drugih škodljivcev,
- ukrepi glede neželenih primesi in preostankov odpadkov po predelavi biološko razgradljivih odpadkov,
- način dajanja komposta ali digestata v uporabo ter način dajanja komposta ali digestata v promet,
- način dajanja bioplina v uporabo ali v promet.

Če se v napravi predelujejo tudi živalski stranski proizvodi, pristojno ministrstvo posreduje okoljevarstveno dovoljenje tudi Veterinarski upravi Republike Slovenije.

VI. DAJANJE V PROMET

25. člen

Določa dajanje komposta ali digestata v promet.

Vsak upravljavec kompostarne ali bioplinarne mora pred dajanjem komposta ali digestata v promet zagotoviti, da:

- je kompost ali digestat izdelan skladno z zahtevami te uredbe,
- se kompost ali digestat na podlagi meril iz priloge 6 te uredbe uvršča v 1. ali 2. razred kakovosti ali dosega kakovost za digestat z vsebnostjo suhe snovi manj kot 20% v skladu s prilogo 6 te uredbe.

Upravljavec kompostarne ali bioplinarne mora zagotoviti, da je prevzemniku ali uporabniku komposta ali digestata izdana deklaracija v skladu s prilogo 8 te uredbe. Deklaracija je pomemben dokument, s katerim proizvajalec komposta ali digestata

izkaže, da je kompost ali digestat ustrezne kakovosti (velja kot dokazilo). Prevzemnik oziroma uporabnik komposta ali digestata s prevzeto deklaracijo izkazuje izvor in kakovost komposta ali digestata, ki ga lahko uporabi glede na kakovost na kmetijskih ali na nekmetijskih površinah. Deklaracijo mora hraniti prevzemnik, kopijo deklaracije pa upravljavec kompostarne ali bioplinarne najmanj 10 let. V deklaraciji je tudi navedeno, v kakšne namene se kompost ali digestat lahko uporablja v skladu s prilogo 10.

26. člen

Določa, kdaj kompostu ali digestatu lahko preneha status odpadka in postane proizvod.

Evropska komisija na področju ravnanja in obdelave biološko razgradljivih odpadkov v skladu z zahtevami Okvirne direktive o odpadkih (2008/98/ES) pripravlja kriterije, kdaj kompost ali digestat lahko izgubi status odpadka in postane proizvod. Kriteriji za doseg kakovosti kompostov in digestatov, da lahko le-ti lahko postanejo proizvod, obsegajo zahteve za:

- biološko razgradljive odpadke, ki vstopajo v aeroben ali anaeroben proces predelave (pozitivni seznam odpadkov),
- vodenje aerobnega in anaerobnega procesa predelave odpadkov,
- posredovanje informacij (namen, navodila za varno rabo in sledljivost, ...),
- vzpostavitev sistema managementa kakovosti celotnega procesa predelave odpadkov.

Predvideno je, da bo predlog za sprejem kriterijev, kdaj kompostu in digestatu preneha status odpadka in postane proizvod, sprejet 2013.

V luči zahtev, ki jih pripravlja Evropska komisija, je uredba zasnovana na zagotavljanju kakovosti celotnega procesa predelave odpadkov, vhodnih odpadkov (pozitivni seznam odpadkov), primerno vodenega in evidentiranega procesa predelave ter zagotavljanju kakovosti končnega proizvoda. Tako 26. člen določa, da kompostu ali digestatu preneha status odpadka in postane proizvod, če:

- je bil proizveden izključno iz označenih odpadkov iz tabele 1 priloge 1 te uredbe,
- kompost izpolnjuje zahteve kakovosti za 1. razred iz tabele 1 priloge 6 te uredbe,
- digestat izpolnjuje zahteve kakovosti za 1. razred iz tabele 2 v prilogi 6 te uredbe,
- pridobi deklaracijo iz priloge 8 te uredbe in
- je namenjen vsaj eni vrsti rabe v skladu s prilogo 10 te uredbe.

Priloga 10 opredeljuje široko paleto področij uporabe komposta ali digestata. Glavna področja uporabe so: kmetijstvo, urejanje nekmetijskih površin, rekultivacija odlagališč, izdelava substratov in izdelava biofiltrorov.

27. člen

Določa dajanje komposta ali digestata iz drugih držav v promet. Za kompost ali digestat, ki se uvaža iz drugih držav, morajo dobavitelji zagotoviti enake pogoje kakovosti, kot veljajo za domače proizvode. Deklaracija mora biti zagotovljena v slovenskem jeziku. Na zahtevo pristojnega inšpektorja mora dobavitelj komposta ali digestata zagotoviti poročilo o nadzoru kakovosti komposta ali digestata, kot je to določeno v 13. členu te uredbe v roku, ki ga določi inšpektor.

28. člen

Določa kontrolo parametrov kakovosti komposta in digestata.

Če pristojni inšpektor na podlagi rezultatov naključnih analiz, ki jih izdela s strani ministrstva določen izvajalec nadzora kakovosti, ugotovi, da kakovost komposta ali digestata ni v skladu z merili iz priloge 6 te uredbe, mora upravljavec naprave, v kateri je bil kompost ali digestat proizveden ali dobavitelj komposta ali digestata, zagotoviti, da se s takim kompostom ali digestatom ravna v skladu s predpisom, ki ureja odpadke.

VII. NADZOR

29. člen

Določa pristojne inšpektorje za izvajanje nadzora te uredbe.

Razen določb, ki se nanašajo na dajanje komposta ali digestata v promet, kar nadzorujejo inšpektorji pristojni za trg ter uporabo komposta in digestata v kmetijstvu, kar nadzorujejo inšpektorji pristojni za kmetijstvo, so za nadzor nad uredbo pristojni inšpektorji za okolje.

OSNUTEK

Na podlagi drugega odstavka 19. člena, petega in šestega odstavka 20. člena, prvega, drugega, četrtega in šestega 23. člena in za izvajanje 104. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – Odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08 in 108/09) izdaja Vlada Republike Slovenije

Uredbo o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in obdelavi mešanih komunalnih odpadkov

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

(1) Ta uredba določa pravila ravnanja v zvezi s predelavo biološko razgradljivih odpadkov in obdelavo mešanih komunalnih odpadkov, pogoje za načrtovanje, gradnjo in obratovanje naprav, v katerih se z biološkimi postopki predelujejo biološko razgradljivi odpadki ali s kombinacijo mehanskih in bioloških postopkov obdelujejo mešani komunalni odpadki, če

- pri tem nastanejo obdelani biološko stabilizirani odpadki za odlaganje ali za termično obdelavo,
- se pri tem pridobivajo energetske bogate frakcije ali nadomestna goriva ali
- pri tem nastaja bioplin za energetske uporabe;

in pravila za dajanje komposta ali digestata v promet.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se za ravnanja v zvezi s predelavo biološko razgradljivih odpadkov, ki niso posebej urejena s to uredbo, uporablja predpis, ki ureja odpadke.

2. člen (uporaba)

(1) Ta uredba se uporablja za biološko razgradljive odpadke iz priloge 1, ki je sestavni del te uredbe in mešane komunalne odpadke.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se za živalske stranske proizvode v zvezi s predelavo v bioplinarni in kompostarni, razen za kompostiranje živalskih stranskih proizvodov 3. kategorije iz člena 10(p), ki se nanašajo izključno na ločeno zbrane biološko razgradljive kuhinjske odpadke iz gospodinjstev, uporabljajo standardni parametri pretvorbe iz Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1774/2002 (Uredba o živalskih stranskih proizvodih) (UL L 300/1 z dne 14. 11. 2009, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1069/2009/ES, zadnjič spremenjena z Direktivo 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010) in Uredbo Komisije (EU) št. 142/2011 z dne 25. februarja 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter o izvajanju Direktive Sveta 97/78/ES glede nekaterih vzorcev in predmetov, ki so izvzeti iz veterinarskih pregledov na meji v skladu z navedeno direktivo (UL L 54 z dne 26.2.2011, str. 1).

(3) Ta uredba se ne uporablja za kompostarne ali bioplinarne, v katerih se predelujejo izključno:

- rastlinski odpadki, vključno z zelenim vrtnim odpadkom, če predelava poteka na kraju njihovega nastanka in je nastali kompost ali digestat uporabljen na zemljiščih obdelovalca,
- biološko razgradljivi odpadki iz gospodinjstva, kmetijski pridelki rastlinskega izvora, žetveni ostanki in živinska gnojila, kot so hlevski gnoj, gnojevka in gnojnica, če se kompost ali digestat, ki pri njihovi predelavi nastane, uporabi za gojenje okrasnih ali kmetijskih rastlin za lastno rabo in zmogljivost kompostarne ali bioplinarne ne presega 10 t na dan.

3. člen (pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, pomenijo naslednje:

1. **aerobna razgradnja** je proces razgradnje biološko razgradljivih odpadkov s pomočjo mikroorganizmov v prisotnosti kisika;
2. **anaerobna razgradnja** je kontinuiran ali šaržni proces kontrolirane razgradnje biološko razgradljivih odpadkov s pomočjo mikroorganizmov v odsotnosti kisika;
3. **biološko razgradljiv odpadek** je biološko razgradljiv odpadek v skladu s predpisom, ki ureja odlaganje odpadkov na odlagališčih;
4. **biofilter** je biološko sredstvo za čiščenje zraka s pomočjo delovanja mikroorganizmov;
5. **bioplin** je mešanica metana in ogljikovega dioksida, ki nastane pri anaerobni razgradnji in se ga uporablja za gorivo;
6. **bioplinarna** je naprava za predelavo biološko razgradljivih odpadkov z anaerobno razgradnjo z namenom pridobivanja bioplina;
7. **bioplinska gnojevka** je presnovljen material, ki nastane pri anaerobni razgradnji, bogat z makro in mikro hranili, in se uporablja kot gnojilo ter nastaja v bioplinarnah, za katere ne velja ta uredba;
8. **bioplinski reaktor ali digester** je naprava za anaerobno razgradnjo z namenom pridobivanja bioplina za proizvodnjo energije;
9. **blato čistilnih naprav** je blato iz predpisa, ki ureja uporabo blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu;
10. **dajanje v promet** za uporabo je dejanje, s katerim je material predelave biološko razgradljivih odpadkov dan v promet proti plačilu ali brezplačno z namenom njegove rabe v skladu z določbami 26. in 28. člena te uredbe;
11. **deklaracija** je dokument, v katerem se kompost ali digestat uvrsti v enega izmed razredov kakovosti iz priloge 6, ki je sestavni del te uredbe in določi uporabo iz priloge 10, ki je sestavni del te uredbe na podlagi ustreznosti vhodnih materialov, ki je vpisana v evidenco o obdelavi in jo vodi proizvajalec komposta ali digestata in na podlagi zadnje zunanje meritve kakovosti nastalega komposta ali digestata;
12. **digestat** je presnovljen material, ki nastane pri anaerobni razgradnji, bogat z makro in mikro hranili;

- 13. digestorska mešanica** je količina vhodnih odpadkov, ki se razkrajajo v bioplinskem reaktorju;
- 14. dobavitelj komposta ali digestata** je oseba, ki kot pridobitelj iz držav članic Evropske unije ali uvoznik iz tretjih držav daje proizvod predelave biološko razgradljivih odpadkov v promet. Za dobavitelja šteje tudi pridobitelj ali uvoznik proizvoda predelave biološko razgradljivih odpadkov, če je sam končni uporabnik tega proizvoda;
- 15. gnojilo** je katerakoli snov, ki vsebuje rastlinska hranila in je namenjena spodbujanju rasti rastlin;
- 16. hidravlično zadrževanje v reaktorju** je povprečen časovni interval, ko se substrat nahaja v bioplinskem reaktorju (digestorju) in je prilagojen določeni stopnji razkroja uporabljenih substratov;
- 17. higienizacija biološko razgradljivih odpadkov** (v nadaljnjem besedilu: higienizacija) je toplotna predelava biološko razgradljivih odpadkov, ki poteka v kompostarni ali bioplinarni z namenom uničenja vegetativnih oblik človeških, živalskih in rastlinskih patogenih organizmov v procesu nastajanja komposta ali digestata tako, da je tveganje prenosa bolezni pri nadaljnji obdelavi, prodaji ali uporabi komposta ali digestata zanemarljivo;
- 18. hišno kompostiranje** je hišno kompostiranje v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom;
- 19. preiskave za ugotavljanje vsebnosti patogenih bakterij v naravi** so preiskave pri katerih se uporabljajo indikatorski organizmi;
- 20. indikatorski organizmi** so organizmi, s katerimi se v naravi ugotavlja prisotnost patogenih bakterij;
- 21. izboljšanje ekološkega stanja tal** je izboljšanje ekološkega stanja tal v skladu s predpisom, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov;
- 22. kompost** je biološko stabilen, higieniziran, humusu podoben material, brez motečih vonjav, bogat z organsko snovjo, ki nastane s kompostiranjem in se uporablja kot rastni substrat ali za gnojenje;
- 23. kompostarna** je katerakoli naprava za predelavo biološko razgradljivih odpadkov s kompostiranjem, razen opreme za hišno kompostiranje v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom;

- 24. kompostiranje** je proces kontrolirane aerobne razgradnje biološko razgradljivih odpadkov s pomočjo mikroorganizmov, bakterij in gljiv, pri čemer nastane kompost;
- 25. kompostiranje na kraju nastanka** je kompostiranje na kraju izvora biološko razgradljivih odpadkov;
- 26. kompostiranje na prostem** je kompostiranje v vrsto oblikovanih kopah na prostem ali v zaprtih prostorih (halah), kjer se biološko razgradljivi odpadki z mehanskimi sredstvi, kot so npr. stroji, obračajo z namenom, da se poveča njihova poroznost, zračnost in homogenost;
- 27. kompostna šarža** je fizično ločena količina vhodnih odpadkov, ki so namenjeni nadaljnji obdelavi po istem postopku, pod enakimi pogoji, označeni na enak način in za katere se predvideva, da imajo po zaključku predelave enake lastnosti;
- 28. kuhinjski odpadek** je odpadek, ki nastane pri pripravi hrane ali ostane po obroku v gospodinjstvu in gostinstvu;
- 29. ločeno zbiranje biološko razgradljivih odpadkov** je zbiranje biološko razgradljivih odpadkov ločeno od drugih vrst odpadkov tako, da se prepreči njihovo mešanje z drugimi vrstami odpadkov;
- 30. ločeno zbrani kuhinjski odpadki iz gospodinjstev** so kuhinjski odpadki iz gospodinjstev, ki jih izvajalci javnih služb ločeno zbirajo v skladu z Uredbo o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom;
- 31. mehansko-biološka obdelava je obdelava** mešanih komunalnih odpadkov pred odlaganjem na odlagališčih v skladu s predpisom, ki ureja odlaganje odpadkov na odlagališčih ali za termično obdelavo v skladu s predpisom, ki ureja sežig odpadkov;
- 32. mešani komunalni odpadek** je odpadek, ki se v skladu s predpisom, ki ureja odpadke, uvršča med odpadke s številko 20 03 01 iz klasifikacijskega seznama odpadkov;
- 33. naprava** je nepremična ali premična tehnološka enota, v kateri poteka eden ali več tehnoloških procesov za predelavo biološko razgradljivih odpadkov ali obdelavo mešanih komunalnih odpadkov, in na istem kraju drugi z njimi neposredno tehnološko povezani procesi, ki so nujno potrebni za delovanje naprave;
- 34. načrt gospodarjenja z odpadki** je načrt gospodarjenja z odpadki iz predpisa, ki ureja odpadke;
- 35. načrt ravnanja z odpadki** je načrt ravnanja z odpadki iz predpisa, ki ureja odpadke;

36. neželene primesi so neželene snovi v kompostu ali digestatu ali v mehansko-biološko obdelanih mešanih komunalnih odpadkih, kot so na primer delci plastike, stekla, kovin in podobnih nerazgradljivih materialov, razen peska, proda in drobnega kamenja;

37. naprava za mehansko-biološko obdelavo odpadkov je naprava za obdelavo mešanih komunalnih odpadkov, v kateri se le-ti obdelujejo z biološkimi postopki ali s kombinacijo bioloških in mehanskih postopkov, pri čemer nastanejo biološko stabilizirani odpadki, energetsko bogate frakcije bioplina in jo lahko sestavljajo sledeče tehnološke enote:

- naprave za dostavo, vhodno kontrolo in raztovarjanje vhodnih odpadkov, skladiščenje vhodnih odpadkov in nastalih odpadkov ter za njihov prevoz, pretovarjanje in njihovo odmerjanje,
- naprave za mehansko pripravo ali ločevanje vhodnih odpadkov ali nastalih odpadkov s fizikalnimi postopki kot naprave za predobdelavo in naknadno obdelavo pred biološko obdelavo in po njej (kakor na primer za ločevanje ali izločanje kovin, folij ali drugih motečih odpadkov ali odpadkov, ki jih je mogoče reciklirati, za odvajanje vode, homogeniziranje ali mešanje, klasiranje ali sortiranje z uporabo sit, zračnih separatorjev ali hidravličnega ločevanja, za peletiranje, sušenje, stiskanje in drobljenje),
- naprave za mehansko-biološko obdelavo vhodnih odpadkov ali odpadkov, ki nastanejo pri aerobni ali anaerobni razgradnji s svojimi sistemi iznosa, vnosa odpadkov, prezračevalnimi sistemi in sistemi za vodenje odpadnih plinov, ter sistemi za obdelavo odpadkov,
  - naprave za čiščenje odpadnih plinov in obdelavo procesnih vod in parnih kondenzatov,
- naprave za nadzor obratovanja pri postopkih obdelave in vmesnega skladiščenja ter nadzorovanje pogojev obdelave in skladiščenja,
- naprave za nadzor emisij,
- naprave za odvajanje odpadnih plinov v atmosfero in
- naprave za zajetje odpadnih plinov;

38. obdelava odpadkov je obdelava v skladu s predpisom, ki ureja odpadke;

39. območje naprave je območje, kjer se izvajajo procesi predelave ali obdelave odpadkov;

40. odpadek je odpadek v skladu s predpisom, ki ureja odpadke;

41. odstranjevanje odpadkov je odstranjevanje v skladu s predpisom, ki ureja odpadke;

42. ostanek proizvodnje bioplina je:

- digestat, če gre za material iz bioplinarn, za katere se uporablja ta uredba;
- bioplinska gnojevka, če gre za gnojilo iz bioplinarn, za katere se ne uporablja ta uredba;

43. predelava biološko razgradljivih odpadkov je aerobna ali anaerobna razgradnja;

44. predelava odpadkov je predelava v skladu s predpisom, ki ureja odpadke;

45. prevzemnik komposta ali digestata je fizična ali pravna oseba, ki prevzame kompost ali digestat za nadaljnjo uporabo;

46. pridobitelj je oseba, ki zaradi izvajanja dejavnosti trgovine odpadke oziroma proizvode pridobi v drugi državi članici EU in jih vnese na ozemlje RS ali uvozi iz tretjih držav z namenom dajanja v promet ali lastne uporabe;

47. povzročitelj biološko razgradljivih odpadkov je povzročitelj odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja odpadke;

48. predhodno skladiščenje odpadkov je predhodno skladiščenje odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja odpadke;

49. rastlinski odpadek je odpadek, ki nastane pri rastlinski proizvodnji v kmetijstvu, gozdarstvu, vrtnarstvu, urejanju krajine in vrtov;

50. rastni substrat je material, ki za rastline ustvarja življenjsko okolje korenin;

51. recikliranje ločeno zbranih biološko razgradljivih odpadkov v izvorni material je recikliranje v skladu s predpisom, ki ureja odpadke;

52. rekultivacija je ukrep za izboljšanje rodovitnosti tal, pri čemer vrhnji del tal zajame najmanj 30 cm rekultiviranih tal;

53. stabilizacija mešanih komunalnih odpadkov je proces zmanjšanja biološke razgradljivosti odpadkov tako, da sposobnost sprejemanja kisika po štirih dneh v mešanih komunalnih odpadkih ne presega mejne vrednosti, določene v predpisu, ki ureja odlaganje odpadkov na odlagališčih;

54. stopnja biotske aktivnosti je stopnja aktivnost, ki nastane v materialih rastlinskega ali živalskega izvora in je pogojena z biokemijskimi, mikrobiološkimi ali drugimi razkrojnimi procesi;

- 55. substrat** je biološko stabilen, higieniziran, sicer pretežno mineralen a s humusom bogat material, brez motečih vonjav, ki nastane s kompostiranjem ali mešanjem mineralne komponente s kompostom in se uporablja kot rastni substrat;
- 56. suha snov** je tista masa snovi, ki ostane po segrevanju sveže snovi na 105°C v sušilniku;
- 57. šaržni proces** je proces, pri katerem se niz operacij odvija v nekem časovnem intervalu, v enem ali v ločenih delih naprave;
- 58. termična obdelava** odpadkov je obdelava odpadkov pri visokih temperaturah, pri čemer se pridobiva elektrika in toplota;
- 59. termofilno območje** je območje 55–60 °C, kjer je optimum aktivnosti za termofilne mikroorganizme;
- 60. uporabnik komposta ali digestata** je fizična ali pravna oseba, ki kompost ali digestat uporabi za lasten ali drug namen;
- 61. vhodni odpadki** so biološko razgradljivi odpadki ali mešani komunalni odpadki, ki vstopajo v proces predelave ali obdelave odpadkov;
- 62. zaprto kompostiranje** je kompostiranje v zaprtih reaktorjih, v katerih se kompostiranje pospešuje s krmiljenim procesom pri optimalni izmenjavi zraka, vsebnosti vode in temperaturi;
- 63. zeleni vrtni odpad** je zeleni vrtni odpad v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom;
- 64. živalski stranski proizvodi** so biološko razgradljivi odpadki, ki se uvrščajo med živalske stranske proizvode 1., 2. in 3. kategorije v skladu z Uredbo 1069/2009 in
- 65. živinska gnojila** so gnojila v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov.

II. PREDELAVA BIOLOŠKO RAZGRADLJIVIH ODPADKOV

4. člen (načrt gospodarjenja)

Povzročitelj biološko razgradljivih odpadkov in izvajalec občinske gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov morata pri izdelavi načrta gospodarjenja z odpadki iz predpisa, ki ureja odpadke, upoštevati naslednji vrstni red ravnanja z biološko razgradljivimi odpadki:

- preprečevanje in zmanjševanje nastajanja biološko razgradljivih odpadkov in njihovega onesnaževanja z nevarnimi snovmi,
- ponovna uporaba biološko razgradljivih odpadkov pred drugimi postopki njihove obdelave, kakor je na primer ponovna uporaba odpadnega kartona ali lepenke,
- recikliranje ločeno zbranih biološko razgradljivih odpadkov v izvorni material, če je okoljska prednost takega postopka predelave preverjena, kakor je na primer recikliranje odpadnega kartona, lepenke in papirja,
- aerobna ali anaerobna razgradnja ločeno zbranih biološko razgradljivih odpadkov, ki niso namenjeni recikliranju v izvorni material, za uporabo komposta ali pridobivanje bioplina in digestata kot gnojilo v kmetijstvu ali za izboljšanje ekološkega stanja tal in
- raba biološko razgradljivih odpadkov za gorivo.

5. člen

(zahteve za predelavo biološko razgradljivih odpadkov)

(1) Pri načrtovanju naprave za aerobno ali anaerobno razgradnjo biološko razgradljivih odpadkov iz priloge 1, ki je sestavni del te uredbe, se upoštevajo pogoji za njeno umeščanje v okolje, gradnjo in obratovanje v skladu s prilogo 2, ki je sestavni del te uredbe.

(2) Upravljavec naprave mora pri obratovanju naprave iz prvega odstavka tega člena zagotoviti, da se:

- preveri spremljajočo dokumentacijo za vhodne odpadke (popolnost, veljavnost in ustreznost navedb);
- preveri količino prispelih odpadkov s tehtnico, ki omogoča obdelavo podatkov (masa, zaporedje tehtanj, datumi in časi posameznih tehtanj, registrske številke vozila in šifre odpadkov na vozilu) ali od zbiralca pridobi ustrezno dokumentacijo o masi pošiljke;
- izvaja vizualna kontrola vhodnih odpadkov, vrste, izvora in kakovosti teh odpadkov, ki morajo ustrezati odpadkom iz priloge 1 te uredbe. Neustrezne vhodne odpadke mora izločiti;
- preveri istovetnost odpadka z vsebino priloženih dokumentov;

- v primeru dvoma o istovetnosti prispelega vhodnega odpadka, preveri istovetnost z zagotovitvijo kontrolne kemične analize;
- zavrne pošiljka vhodnih odpadkov v primeru, če se odgovorna oseba naprave ne more sporazumeti z imetnikom odpadka o istovetnosti odpadka;
- odredi zavrnitev vhodnih odpadkov, v primeru, da se kot primesi pojavijo nevarni odpadki ali večje količine neustreznih nenevarnih odpadkov;
- evidentira sprejem in zavrnitev vhodnih odpadkov skupaj z datumom in vrsto dostave, težo in izvorom odpadkov ter dobaviteljem;
- glede na vrsto dostavljenih vhodnih odpadkov poskrbi, da se vsaka vrsta biološko razgradljivih odpadkov skladišči ločeno;
- evidentira območje skladiščenja in količino vhodnih odpadkov, ki ustrezajo zahtevam za predelavo in območje skladiščenja in količino vhodnih odpadkov, ki ne ustrezajo zahtevam za predelavo;
- evidentira območje začasnega skladiščenja šarž, ki ne ustrezajo razredom kakovosti iz priloge 6 te uredbe;
- evidentira območje začasnega skladiščenja preostankov predelave, ki nastanejo pri pripravi vhodnih odpadkov na predelavo;
- priprava kompostne šarže za proces predelave iz dovoljenih vhodnih odpadkov se lahko izvrši šele po kontroli vhodnih odpadkov. Prezem mešanih odpadkov je dovoljen le, če gre za ločeno zbran zeleni vrtni odpad ali ločeno zbrane biološko razgradljive odpadke iz gospodinjestev (zabojniki za ločeno zbiranje bioloških odpadkov);
  - biološko razgradljive odpadke da v predelavo takoj po prevzemu ali se jih skladišči tako, da ni škodljivih vplivov na okolje in zdravje ljudi;
  - v obratovalnem dnevniku evidentira ali so dostavljeni vhodni odpadki skladiščeni začasno ali se uporabljajo neposredno v kompostni šarži ali digestorski mešanici;
  - zabojniki in posode ter vozila za prevoz biološko razgradljivih odpadkov redno čistijo in razkužujejo na posebej urejenem prostoru naprave;
  - sistematično izvajajo preventivni ukrepi preprečevanja dostopov ptic, glodavcev, insektov in drugih škodljivcev;
  - izvaja čiščenje in razkuževanje vseh delov in območij naprave; na območju naprave redno izvajajo higienski pregledi opreme in celotnega območja naprave, izvedene higienske preglede in rezultate pregledov beleži;

- zagotovi vodenje evidence dnevni meteoroloških parametrov: polurne poprečne vrednosti temperature, smeri in hitrosti vetra in vlage in
- naprave in oprema naprave, vključno z opremo za izvajanje meritev v okviru nadzora procesa predelave biološko razgradljivih odpadkov, ter nadzora emisij snovi in energije v okolje, če je ta za posamezno napravo predpisan v skladu s predpisi, ki urejajo emisije snovi v vode z odvajanjem odpadnih voda, ali v skladu s predpisi, ki urejajo emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, vzdržujejo v operativnem stanju, merilna oprema pa redno umerja.

(3) Če kompost ali digestat z več kot 20% suhe snovi ne ustreza merilom za uvrstitev v 1. ali 2. razred kakovosti iz priloge 6, ki je sestavni del te uredbe ali digestat z manj kot 20% suhe snovi ne ustreza merilom iz priloge 6 te uredbe, mora upravljavec naprave z njim ravnati v skladu s predpisom, ki ureja odpadke in o tem nemudoma obvestiti pristojnega inšpektorja.

(4) Če se kompost ali digestat skladišči dlje kakor šest mesecev na območju naprave, je treba v skladu s prilogo 4, ki je sestavni del te uredbe ugotavljati učinek higienizacije tudi ob zaključku skladiščenja ali največ tri mesece pred zaključkom skladiščenja.

6. člen **(higienizacija)**

(1) Higienizacijo je potrebno zagotoviti za:

- biološko razgradljive odpadke, med katerimi so tudi živalski stranski proizvodi 2. in 3. kategorije,
- zeleni vrtni odpad, če je letna količina predelave teh odpadkov večja od 500 t in
- druge biološko razgradljive odpadke iz priloge 1 te uredbe, med katerimi ni stranskih živalskih proizvodov 3. kategorije, če je letna zmogljivost predelave teh odpadkov večja od 250 t.

(2) Učinek higienizacije se ugotavlja s preiskavami o vsebnosti indikatorskega organizma v kompostu ali digestatu.

(3) Higienizacija je uspešno izvedena, če je v masi 25 g vzorca odvzetega med ali ob zaključku higienizacije, s preiskavo iz priloge 4 te uredbe, ugotovljena odsotnost *Salmonelle* in *E. Coli* ne presega 1000 CFU/g sveže snovi .

(4) Podrobnejša navodila za potek higienizacije pri kompostiranju so navedena v prilogi 3, ki je sestavni del te uredbe.

7. člen

(posebne zahteve za kompostiranje)

(1) Kompostira se lahko le tiste biološko razgradljive odpadke iz priloge 1 te uredbe, za katere je označeno, da se jih lahko aerobno predela in v kolikor izpolnjujejo pogoje predpisanih specifikacij iz tabele 1 iz priloge 1 te uredbe.

(2) Kompostiranje mora zaradi higienizacije potekati pri temperaturi v termofilnem območju, vlagi in preskrbljenosti s kisikom ter vsebnosti hranil in njihovega medsebojnega razmerja tako, da je v obdobju najmanj dveh tednov zagotovljena visoka stopnja biotske aktivnosti .

(3) V času kompostiranja mora biti celotna količina odpadkov, ki se kompostirajo izpostavljena določeni temperaturi, in sicer:

- najmanj 55 °C pri kompostiranju na prostem v obdobju najmanj dveh tednov,
- najmanj 65 °C pri kompostiranju na prostem v obdobju najmanj enega tedna,
- najmanj 60 °C pri zaprtem kompostiranju v obdobju najmanj enega tedna.

(4) Če se iz kompostarne odvaja odpadna voda, je potrebno za odvajanje in čiščenje te odpadne vode zagotoviti izpolnjevanje zahtev iz predpisov, ki urejajo emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo.

(5) Če se izvaja zaprto kompostiranje ali kompostiranje v kompostarnah na prostem kjer se izvaja glavni razkroj v pokritih halah, je potrebno odvajanje zraka preko

biofiltra, ki mora biti redno vzdrževan v skladu s smernicami za stanje tehnike kompostiranja.

8. člen

(posebne zahteve za anaerobno razgradnjo)

(1) Anaerobno se lahko razgradi le tiste biološko razgradljive odpadke iz priloge 1 te uredbe, za katere je označeno, da se jih lahko anaerobno predela in izpolnjujejo pogoje predpisanih specifikacij iz tabele 1 priloge 1 te uredbe.

(2) Anaerobna razgradnja mora za biološko razgradljive odpadke iz prejšnjega odstavka, razen za snovi kategorije 2 iz 13. (f) člena Uredbe 1069/2009, zaradi higienizacije potekati tako, da je v obdobju štiriindvajsetih ur brez prekinitve v bioplinskem reaktorju zagotovljena temperatura najmanj 55 °C, in da je čas hidravličnega zadrževanja v reaktorju najmanj 20 dni.

(3) Če je temperatura v reaktorju bioplinarne manjša od temperature iz prejšnjega odstavka ali če je čas hidravličnega zadrževanja v reaktorju krajši od časa iz prejšnjega odstavka, je potrebno zagotoviti, da se:

- biološko razgradljivi odpadki predhodno toplotno obdelajo za najmanj eno uro pri temperaturi najmanj 70 °C ali
- po zaključku anaerobne razgradnje digestat toplotno obdela za najmanj eno uro pri temperaturi 70 °C ali
- po zaključku anaerobne razgradnje digestat dodatno obdela s kompostiranjem v skladu s tretjim odstavkom 7. člena te uredbe.

(4) Če se iz bioplinarne odvaja odpadna voda, je potrebno za odvajanje in čiščenje te odpadne vode zagotoviti izpolnjevanje zahtev iz predpisov, ki urejajo emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo.

(5) Če se bioplin uporablja kot gorivo v kurilnih napravah, nepremičnih plinskih turbinah ali nepremičnih motorjih, se za vrednotenje nevarnih snovi in za mejne vrednosti nevarnih snovi v odpadnih plinih uporabljajo predpisi, ki urejajo emisije

snovi v zrak iz velikih kurilnih naprav ali malih in srednjih kurilnih naprav ali nepremičnih plinskih turbin in motorjev.

(6) Če se bioplin uporablja kot gorivo in se sežiga izven kurilnih naprav, nepremičnih plinskih turbin in nepremičnih motorjev, se za vrednotenje nevarnih snovi, za mejne vrednosti nevarnih snovi v odpadnih plinih in druge pogoje sežiga uporabljajo predpisi, ki urejajo emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja in veljajo za naprave za sežig odlagališčnega plina ali drugih gorljivih plinastih snovi iz naprav za obdelavo odpadkov.

9. člen

(prepovedi)

Kompost ali digestat, pridobljen iz biološko razgradljivih odpadkov, ki vsebujejo živalske stranske proizvode, je prepovedano uporabiti v nasprotju s čakalno dobo, ki je določena v prvem odstavku 11. člena Uredbe 1069/2009 na pašnih površinah, ali površinah, kjer se zelene rastline kosijo za krmo za živali.

10. člen

(nadzor procesa predelave biološko razgradljivih odpadkov)

(1) Proces predelave biološko razgradljivih odpadkov se nadzoruje v skladu s programom nadzora procesa predelave biološko razgradljivih odpadkov, ki je sestavni del načrta ravnanja z odpadki iz šestega odstavka 24. člena te uredbe.

(2) Nadzor procesa iz prejšnjega odstavka vključuje:

- pri postopkih aerobne predelave merjenje temperature (med termofilno fazo, v obdobju najmanj 10 dni vsak delovni dan, med ostalimi fazami razkrajanja glede na zahtevo procesne tehnike) in ukrepe za krmiljenje procesa (podatke o času obračanja, zalivanja, zračenja, primešanja materialov itd.) v skladu s prilogo 3 te uredbe in

– pri postopkih anaerobne predelave kontinuirano merjenje temperature anaerobnega procesa in izračun časa njihovega hidravličnega zadrževanja v reaktorju.

(3) Pogostnost meritev iz prejšnjega odstavka in število merilnih mest pri kompostiranju se podrobneje določi v skladu s prilogo 3 te uredbe.

(4) Podatke o izvedenih meritvah temperature in času hidravličnega zadrževanja je potrebno za vsak zaključen proces predelave biološko razgradljivih odpadkov hraniti najmanj pet let.

(5) Podatke iz prejšnjega odstavka je treba na zahtevo sporočiti pristojnemu inšpektorju za varstvo okolja ali ministrstvu, pristojnemu za okolje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(6) Nadzor iz prvega odstavka tega člena izvaja upravljavec naprave.

11. člen

(uporaba komposta in digestata v kmetijstvu)

- (1) V kmetijstvu je dovoljena izključno uporaba komposta ali digestata z več kot 20% suhe snovi. 1. razreda kakovosti iz priloge 6 te uredbe z največjim dovoljenim vnosom 8 t suhe snovi na ha na leto v povprečju petih let v tla.
- (2) V kmetijstvu je dovoljena uporaba digestata z manj kot 20% suhe snovi v skladu z doseženimi parametri kakovosti iz tabele 2 iz priloge 6 te uredbe.
- (3) Največja dovoljena količina uporabe komposta in digestata v kmetijstvu je omejena z vnosom dušika v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov in dovoljenim letnim vnosom nevarnih snovi v tla v skladu s prilogo 7, ki je sestavni del te uredbe, ter smernicami dobre kmetijske prakse.

(4) Uporaba komposta ali digestata dosežene kakovosti iz priloge 6 te uredbe in dovoljene količine vnosa v tla iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena je dovoljena na vseh kmetijskih zemljiščih ne glede na območje, kjer se nahaja zemljišče in ne glede na vrsto rabe zemljišča, razen če s predpisi, ki urejajo vodovarstvena območja, ni določeno drugače.

(5) Za uporabo komposta ali digestata iz prvega in drugega odstavka tega člena, mora imeti uporabnik (kmet) izdelan gnojilni načrt v pisni obliki. Gnojilni načrt se izdelava v skladu s Smernicami za strokovno utemeljeno gnojenje, ki so objavljene na spletnih straneh ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, na podlagi:

- analize tal,
- vsebnosti hranil in nevarnih snovi v kompostu oz digestatu (podatki iz deklaracije),
- kmetijske pridelave (njivski kolobar za obdobje 5 let, travinje s pogostnostjo in vrsto rabe, trajni nasadi),

ob upoštevanju maksimalnega letnega vnosa suhe snovi in nevarnih snovi v tla v skladu s priložo 7, ki je sestavni del te uredbe.

(6) Uporabnik komposta ali digestata mora hraniti deklaracijo o kompostu ali digestatu najmanj 10 let.

(7) preverjanja vsebnosti nevarnih snovi navedenih v prilogi 7, ko se doseže kumulativno količino 40 t /suhe snovi komposta ali digestata / ha;

12. člen

(uporaba komposta in digestata za nekmetske namene)

(1) Kompost ali digestat z več kot 20% suhe snovi, ki se uvršča v 2. razred kakovosti v skladu s tabelo 1 iz priloge 6 te uredbe, se lahko uporablja

- za gnojenje okrasnih lončnic,
- v vrtnarijah in drevesnicah,
- na zemljiščih okrasnih parkov, zelenic ali površin, namenjenih športu ali rekreaciji,
- golf igriščih

- za rekultivacijo glinokopov, kamnolomov in drugih površin na slabo propustnih geoloških podlagah,
- za rekultivacijo degradiranih industrijskih površin in opuščeni industrijskih površin,
- za rekultivacijo odlagališč odpadkov.

(2) Največji dovoljen vnos za 2. razred kakovosti komposta ali digestata z več kot 20% suhe snovi je 3 tone suhe snovi na ha in na leto v povprečju 10 let, ob upoštevanju dovoljenega letnega vnosa nevarnih snovi v tla v skladu s prilogo 7 te uredbe.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek lahko za rekultivacijsko plast odlagališča v skladu z predpisom, ki ureja odlaganje odpadkov na odlagališča, ministrstvo dovoli večji vnos komposta ali digestata, ki se uvršča v 2. razred kakovosti v skladu s prilogo 6 te uredbe

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena je uporaba komposta ali digestata z več kot 20% suhe snovi, ki se uvršča v 2. razred kakovosti v skladu s prilogo 6 te uredbe prepovedana na:

- vodovarstvenih območjih, določenih v skladu s predpisi, ki urejajo vode,
- zemljiščih, zasičenih z vodo, in zasneženih ali zamrznjenih zemljiščih,
- nagnjenih zemljiščih, kjer obstaja nevarnost erozije ali površinskega spiranja,
- sanacijo gramoznic in drugih površin na propustnih geoloških podlagah,
- območjih mokrišč in
- gozdnih zemljiščih.

13. člen **(nadzor kakovosti)**

(1) Upravljavca naprave mora zagotoviti nadzor kakovosti komposta, digestata in stabiliziranih mešanih komunalnih odpadkov.

(2) Nadzor kakovosti iz prejšnjega člena se izvaja po programu nadzora kakovosti, ki je sestavni del načrta ravnanja z odpadki iz 24. člena te uredbe.

(3) V okviru nadzora kakovosti komposta in digestata se izvedejo meritve parametrov, določenih v prilogi 4 te uredbe. Meritve parametrov kakovosti komposta in digestata se izvedejo po zaključku predelave.

(4) Nadzor kakovosti stabiliziranih biološko razgradljivih odpadkov se izvaja v skladu s predpisom o izdelavi ocene odpadka.

(5) Upravljavec naprave mora zagotoviti, da se izvaja vzorčenje in ugotavljanje kakovosti komposta in digestata z merjenjem parametrov iz tretjega odstavka tega člena najmanj tako pogosto, kakor je določeno v prilogi 5, ki je sestavni del te uredbe.

(6) Postopek odvzema vzorcev digestata je podrobneje določen v prilogi 4 te uredbe.

(7) Upravljavec naprave mora poročilo o nadzoru kakovosti iz četrtega odstavka 14. člena hraniti 10 let po koncu predelave biološko razgradljivih odpadkov ali obdelave mešanih komunalnih odpadkov.

14. člen

(izvajalec nadzora kakovosti)

(1) Meritve parametrov iz tretjega, četrtega in petega odstavka prejšnjega člena lahko izvaja gospodarska družba, zavod ali samostojni podjetnik posameznik, ki izkazuje akreditacijo akreditacijske ustanove za izvajanje preizkušanja po metodah iz priloge 4 te uredbe in za izvajanje preizkušanja po metodah iz predpisa o izdelavi ocene odpadka.

(2) Izvajalec nadzora kakovosti iz prejšnjega člena (v nadaljnjem besedilu: izvajalec nadzora kakovosti) mora izkazati redno sodelovanje v mednarodnih med laboratorijskih primerjavah s področja analize kompostov in digestata po

metodah iz priloge 4 te uredbe in po metodah preizkušanja iz predpisa o izdelavi ocene odpadka.

- (3) Izvajalec nadzora kakovosti mora biti neodvisen, in gospodarsko nepovezan z upravljavcem naprave kjer se predelujejo ločeno zbrani biološko razgradljivi odpadki ali obdelujejo mešani komunalni odpadki.
- (4) Poročilo o nadzoru kakovosti lahko opravi le akreditirana organizacija v skladu z ISO/IEC 17025.
- (5) Če za analize določenih parametrov ni ustreznega nacionalnega izvajalca nadzora, lahko analize izdelata ustrezna gospodarska družba, zavod ali samostojni podjetnik posameznik iz članice EU, ki ima ustrezno akreditacijo za izvajanje preizkušanja po metodah iz priloge 4 te uredbe in po metodah preizkušanja določenih iz predpisa o izdelavi ocene odpadka in izkazuje redno sodelovanje v med laboratorijskih primerjavah s področja analize kompostov, digestatov in stabiliziranih biološko razgradljivih odpadkov.

15. člen

(evidenca vnosa komposta ali digestata v ali na tla)

- (1) Prezemnik oziroma uporabnik komposta ali digestata voditi evidenco o vsakem vnosu komposta ali digestata v ali na tla ne glede na razred kakovosti . Evidenca mora vsebovati podatke o:
  - lokaciji (parcelna številka in katastrska občina), površini in rabi kmetijskih zemljišč in o rabi zemljišč za nekmetijska zemljišča, na katera je bil vnešen kompost ali digestat,
  - količini vnesenega komposta ali digestata in
  - času vnosa.

(2) Prezemnik oziroma uporabnik komposta ali digestata mora v skladu s prilogo 8, ki je sestavni del te uredbe hraniti deklaracijo prevzetega komposta ali digestata, ki je sestavni del evidence, vsaj 10 let.

16. člen

(letno poročilo o proizvedeni količini in o količini komposta ali digestata oddanega v uporabo)

(1) Upravljavec naprave mora ministrstvu najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto predložiti letno poročilo o proizvedeni količini in kakovosti komposta ali digestata in količini oddanega komposta ali digestata v uporabo v preteklem letu, ne glede na kakovost komposta ali digestata.

(2) Poročilo iz prejšnjega odstavka mora poleg podatkov o upravljavcu naprave, vsebovati tudi podatke o:

- količini in vrsti predelanih biološko razgradljivih odpadkov na leto po klasifikacijskih številkah in
- letni količini po kakovosti oddanega komposta ali digestata v uporabo za kmetijski in/ali nekmetijski namen.

(3) Poročilu iz prejšnjega odstavka morajo biti priloženi naslednji dokumenti:

- kopije analiz opravljenih v tekočem letu in
- kopije deklaracij iz priloge 8 te uredbe, ki so bile dane prevzemnikom komposta ali digestata.

III. OBDELAVA MEŠANIH KOMUNALNIH ODPADKOV

17. člen

(načrt gospodarjenja)

Povzročitelj mešanih komunalnih odpadkov in izvajalec občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov morata pri izdelavi načrta gospodarjenja z

odpadki iz predpisa, ki ureja odpadke, upoštevati naslednji vrstni red ravnanja z biološko razgradljivimi odpadki:

- preprečevanje in zmanjševanje nastajanja mešanih komunalnih odpadkov;
- ponovna uporaba mešanih komunalnih odpadkov pred drugimi postopki njihove obdelave, kakor je na primer ponovna uporaba odpadnega kartona ali lepenke;
- recikliranje mešanih komunalnih odpadkov v izvorni material, če je okoljska prednost takega postopka obdelave preverjena, kakor je na primer recikliranje odpadnega kartona, lepenke in papirja;
- aerobna ali anaerobna razgradnja mešanih komunalnih odpadkov, ki niso namenjeni recikliranju v izvorni material, za doseganje lastnosti primernih za odlaganje na odlagališču in
- raba mešanih komunalnih odpadkov za gorivo.

18. člen

(zahteve za obdelavo mešanih komunalnih odpadkov)

(1) Pri načrtovanju naprave za obdelavo mešanih komunalnih odpadkov se upošteva pogoje za njeno umeščanje v okolje in prostor, gradnjo in obratovanje v skladu s prilogo 2 te uredbe.

(2) Upravljavlec naprave iz prejšnjega odstavka mora pri obratovanju naprave iz prejšnjega odstavka zagotoviti, da se:

- preveri spremljajočo dokumentacijo za vhodne odpadke (popolnost, veljavnost in ustreznost navedb);
- preveri količine prispelih vhodnih odpadkov z mostno tehtnico, ki omogoča obdelavo podatkov (masa, zaporedje tehtanj, datumi in časi posameznih tehtanj, registrske številke vozila in šifre odpadkov na vozilu);
- vhodni odpadki vizualno pregledajo. Vrsta, izvor, dobavitelj, datum in teža se evidentira v obratovalnem dnevniku. Za odpadke, ki ne izpolnjujejo predpisanih zahtev se na stroške pošiljatelja lahko odredi kontrolna kemična analiza odpadka ali se jih zavrne in evidentira v obratovalnem dnevniku;
- zavrne pošiljka odpadkov v primeru, če se odgovorna oseba naprave ne bo mogla sporazumeti z imetnikom odpadka o istovetnosti odpadka;

- odredi zavrnitev odpadkov, v primeru, da se kot primesi pojavijo nevarni odpadki ali večje količine neustreznih nenevarnih odpadkov;
- zagotovi primerne skladiščne prostore za skladiščenje pred obdelavo;
- zagotovi na kraju obdelave začasno skladišče za mehansko izločene frakcije; ki so primerne za nadaljnje recikliranje ali termično obdelavo;
- zagotovi začasno skladišče za izločene nevarne snovi;
  - evidentira območje skladiščenja in količino vhodnih odpadkov, ki ustrezajo zahtevam za predelavo in območje skladiščenja in količino vhodnih odpadkov, ki ne ustrezajo zahtevam za predelavo v obratovalnem dnevniku;
  - evidentira območje začasnega skladiščenja šarž, ki ne ustrezajo razredom kakovosti iz priloge 6 te uredbe;
- evidentira čas in količino začasnega skladiščenja odpadkov;
- sistematično izvajajo preventivni ukrepi preprečevanja dostopov ptic, glodavcev, insektov in drugih škodljivcev;
- čiščenje in razkuževanje vseh delov in območij naprave izvaja skladno z načrtom čiščenja in razkuževanja, ki se nanaša na opremo, čistila in način čiščenja ter razkuževanja;
- na območju naprave redno izvajajo higienski pregledi opreme in celotnega območja obdelave, izvedene higienske preglede in rezultate pregledov pa beleži v obratovalnem dnevniku;
- zagotovi vodenje evidence dnevni meteoroloških parametrov: polurne poprečne vrednosti temperature, smeri in hitrosti vetra ter vlage in
  - naprave in oprema naprave, vključno z opremo za izvajanje meritev v okviru nadzora obdelave mešanih komunalnih odpadkov, nadzora emisij snovi in energije v okolje, če je ta za posamezno napravo predpisan v skladu s predpisi, ki urejajo emisije snovi v vode z odvajanjem odpadnih voda, ali v skladu s predpisi, ki urejajo emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, vzdržuje v operativnem stanju, merilna oprema pa redno umerja.

(3) Če se mešani komunalni odpadki mehansko-biološko obdelujejo zaradi njihovega odlaganja na odlagališču, mora upravljavec naprave zagotoviti, da mehansko-biološko obdelani odpadki pred odlaganjem izpolnjujejo zahteve za mehansko-biološko obdelane mešane komunalne odpadke, ki se odlagajo na odlagališču za

nenevarne odpadke, v skladu s predpisom, ki ureja odlaganje odpadkov na odlagališčih.

(4) Stabiliziranost mehansko-biološko obdelanih mešanih komunalnih odpadkov se ugotavlja s preskusnimi metodami v skladu s predpisom o izdelavi ocene odpadka.

19. člen **(prepovedi)**

Mešanje mehansko-biološko obdelanih mešanih komunalnih odpadkov z drugimi odpadki pred njihovim odlaganjem je prepovedano.

20. člen **(nadzor procesa obdelave mešanih komunalnih odpadkov)**

(1) Proces obdelave mešanih komunalnih odpadkov se nadzoruje v skladu z programom nadzora procesa obdelave mešanih komunalnih odpadkov, ki je sestavni del načrta ravnanja z odpadki iz 24. člena te uredbe.

(2) Nadzor procesa iz prvega odstavka tega člena mora zagotoviti upravljavec naprave.

IV. OBVEZNOSTI UPRAVLJAVCA NAPRAVE

21. člen **(odgovornost in usposobljenost oseb za obratovanje naprave)**

(1) Upravljavec naprave mora določiti osebo, ki je strokovno odgovorna za zanesljivo izvajanje predpisanih postopkov predelave biološko razgradljivih odpadkov in obdelave mešanih komunalnih odpadkov, in njenega namestnika, podatke o njiju pa sporočiti ministrstvu.

(2) Odgovorna oseba ali njen namestnik iz prejšnjega odstavka mora biti v času prevzemanja odpadkov prisoten na kraju prevzema odpadkov.

(3) Upravljavec naprave mora zagotavljati strokovno usposobljenost osebja naprave glede na uporabo najnovejše preizkušene in na trgu dostopne tehnologije tako, da se preverjanje odpadkov, ki vstopajo v proces predelave ali obdelave in upravljanje procesa predelave ali obdelave izvajajo zanesljivo in skladno s predpisi.

(4) Upravljavec naprave mora v skladu z programom usposabljanja za kakovostno upravljanje procesov predelave ali obdelave zagotavljati redno strokovno usposabljanje, ki je sestavni del načrta ravnanja z odpadki iz 25. člena.

22. člen

(poslovník za obratovanje naprave)

(1) Upravljavec naprave mora imeti poslovnik za obratovanje naprave (v nadaljnjem besedilu: poslovnik).

(2) Poslovnik obsega:

1. naziv upravljavca, vrsto in zmogljivost naprave,
2. vrste in količine biološko razgradljivih odpadkov, ki se skladno z okoljevarstvenim dovoljenjem iz 24. člena te uredbe lahko obdelujejo,
3. vrste in količine mešanih komunalnih odpadkov, ki se skladno z okoljevarstvenim dovoljenjem iz 24. člena te uredbe lahko obdelujejo, če gre za napravo za mehansko biološko obdelavo mešanih komunalnih odpadkov,
4. podatke o obratovanju naprave:
  - obratovalni čas,
  - opis načina prevzemanja in preverjanja vhodnih odpadkov,
  - opis načina in postopkov predelave ali obdelave teh odpadkov,
  - opis ravnanja z odpadnimi vodami,
  - opis ravnanja z neželenimi primesmi in preostanki odpadkov po predelavi biološko razgradljivih odpadkov ter
  - opis skladiščenja, pakiranja, označevanja in dajanja komposta ali digestata v uporabo in promet,

- opis skladiščenja stabiliziranih mešanih komunalnih odpadkov pred odlaganjem na odlagališče,
- 5. navodila za vzdrževalna dela na napravi,
- 6. navodila za čiščenje in razkuževanje opreme in območij naprave,
- 7. navodila za izvajanje ukrepov varstva pred neželenimi organizmi,
- 8. navodila za higienski nadzor na območju naprave,
- 9. navodila za redne tehnične preglede naprave in pripadajoče opreme,
- 10. navodila za ukrepanje v primeru ekološke nesreče in
- 11. navodila za vodenje in shranjevanje obratovalnega dnevnika.

(3) Poslovnik mora imeti naslednje priloge:

- tehnološki projekt naprave, na podlagi katerega je izdano uporabno dovoljenje,
- program nadzora procesa predelave biološko razgradljivih odpadkov,
- program nadzora procesa obdelave mešanih komunalnih odpadkov,
- program nadzora obvladovanja odpadnega zraka, odpadnih voda in neprijetnih vonjav,
- program nadzora kakovosti komposta, digestata ali stabiliziranih mešanih komunalnih odpadkov in
- načrt ravnanja z odpadki, na podlagi katerega je izdano okoljevarstveno dovoljenje za obdelavo odpadkov.

(4) Upravljavec iz prvega odstavka prejšnjega člena mora v sami napravi in na nevtralnem prostoru (npr. občina, v kateri se nahaja naprava za predelavo ali obdelavo odpadkov) zagotoviti pritožbeno knjigo v skladu s prilogo 9, ki je sestavni del te uredbe in dosledno preverjati pritožbe ter evidentirati preventivne in korektivne izvedene ukrepe v zato posebej vodeni evidenci.

23. člen

(evidenca o predelavi biološko razgradljivih odpadkov ali obdelavi mešanih komunalnih odpadkov in letno poročanje)

Upravljavec naprave za predelavo biološko-razgradljivih odpadkov ali obdelavo mešanih komunalnih odpadkov mora vsakodnevno voditi evidenco o predelavi biološko razgradljivih odpadkov ali obdelavi mešanih komunalnih odpadkov v obratovalnem dnevniku. Poleg podatkov, določenih s predpisom, ki ureja odpadke, mora voditi tudi podatke o:

(a) prevzemu biološko razgradljivih odpadkov v predelavo ali mešanih komunalnih odpadkov v obdelavo in sicer:

- datum prevzema teh odpadkov v predelavo ali obdelavo
- vrsta teh odpadkov po klasifikacijski številki in opisno v skladu s prilogo 1 te uredbe,
- maso prevzetih odpadkov (t),
- izvor pripeljanih odpadkov,
- maso izločenih za predelavo ali obdelavo neustreznih odpadkov in njihovo ustrezno odstranjevanje in
- jasno označbo šarže in njena sestava;

(b) procesu predelave ali obdelave, in sicer:

- opravljenih meritvah temperature med procesom predelave biološko razgradljivih odpadkov;
- težave nastale pri procesu predelave ali obdelave, vzrok, posledica, ukrepanje;

(c) zaključku procesa predelave ali obdelave, in sicer:

- opravljenih meritvah kakovosti proizvoda iz priloge 4 te uredbe, pred oddajo končnemu uporabniku,
- količini in odstranjevanju nezaželenih primesi in preostankov odpadkov po predelavi ali obdelavi,
- izdanih deklaracijah oddanega proizvedenega komposta ali digestata
- količini in vrsti pridobljenih materialov primernih za recikliranje ali ponovno uporabo v obratih mehansko biološke obdelave ter in
- količini ter namenu uporabe proizvedenega bioplina, če gre za anaerobno razgradnjo;

(d) tehničnih podatkih, in sicer:

- opravljenih vzdrževalnih delih na napravi in pripadajoči opremi,
- izvedbi čiščenja in razkuževanja,

- izvedenih preventivnih ukrepih zaradi ptic, glodalcev, insektov in drugih škodljivcev,
- izvedenem higienskem nadzoru,
- naslednjih meteoroloških parametrov: polurne poprečne vrednosti temperature, smeri in hitrosti vetra ter vlage,
- opravljenih analizah posameznih pritožb neprijetnih vonjav ob upoštevanju procesa predelave ali obdelave in meteoroloških pogojev ter opravljenih ukrepov za preprečevanje neprijetnih vonjav in
- izvedenih tehničnih pregledih naprav in pripadajoče opreme.

V. OKOLJEVARSTVENO DOVOLJENJE ZA PREDELAVO ALI OBDELAVO ODPADKOV

24. člen

(okoljevarstveno dovoljenje za predelavo ali obdelavo odpadkov)

(1) Za obratovanje naprave ali za spremembo v obratovanju naprave za predelavo biološko razgradljivih odpadkov ali za obratovanje naprave ali za spremembo v obratovanju naprave za mehansko-biološko obdelavo mešanih komunalnih odpadkov je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu s predpisom, ki ureja odpadke.

(2) Za obratovanje naprave ali za spremembo v obratovanju naprave za predelavo biološko razgradljivih odpadkov v kompostarni je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje iz prejšnjega odstavka po postopku z oznako R3 v skladu s predpisom, ki ureja odpadke.

(3) Za obratovanje naprave ali za spremembo v obratovanju naprave za predelavo biološko razgradljivih odpadkov v bioplinarni je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje iz prvega odstavka tega člena po postopkih z oznako R1 in R3 v skladu s predpisom, ki ureja odpadke.

(4) Za obratovanje naprave ali za spremembo v obratovanju naprave za obdelavo mešanih komunalnih odpadkov je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje iz prvega

odstavka tega člena za odstranjevanje odpadkov po postopku D8 in D9, v skladu s predpisom, ki ureja odpadke.

(5) Če se naprava uvršča med naprave, ki povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, se za njeno obratovanje izda okoljevarstveno dovoljenje v skladu s predpisom, ki ureja vrste dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, če obratovanje naprave izpolnjuje zahteve te uredbe.

(6) Upravljavec naprave mora k vlogi za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka tega člena poleg podatkov, ki jih določa predpis o odpadkih priložiti načrt ravnanja z odpadki, ki mora biti izdelan v skladu s predpisom, ki ureja odpadke in mora vsebovati tudi naslednje podatke:

- izpolnjevanje zahtev iz priloge 2 te uredbe,
  - podatke o obratovanju naprave,
  - opis čiščenja in razkuževanja opreme in območja naprave,
  - opis izvajanja ukrepov varstva pred neželenimi organizmi,
  - program nadzora procesa predelave biološko razgradljivih odpadkov iz 10. člena te uredbe ali program nadzora obdelave mešanih komunalnih odpadkov iz 20. člena te uredbe,
  - program nadzora kakovosti iz 13. člena te uredbe,
  - program monitoringa vplivov predelave biološko razgradljivih odpadkov ali obdelave mešanih komunalnih odpadkov na okolje,
- in
- program usposabljanja za kakovostno upravljanje procesov predelave ali obdelave iz 21. člena te uredbe.

(7) Poleg vsebine, ki jo določa predpis, ki ureja odpadke, ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju iz prvega odstavka tega člena določi tudi:

- način prevzemanja in preverjanja biološko razgradljivih odpadkov ali mešanih komunalnih odpadkov,
- način čiščenja in razkuževanja opreme in območij naprave,
- ukrepe preprečevanja dostopov ptic, glodavcev, insektov in drugih škodljivcev,

- ukrepe glede neželenih primesi in preostankov odpadkov po predelavi biološko razgradljivih odpadkov,
- način dajanja komposta ali digestata v uporabo ter način dajanja komposta ali digestata v promet in
- način dajanja bioplina v promet ali v uporabo.

(8) Če se v napravi predelujejo tudi živalski stranski proizvodi in pridobljeni proizvodi, ministrstvo okoljevarstveno dovoljenje iz prvega ali drugega odstavka tega člena posreduje v soglasje Veterinarski upravi Republike Slovenije.

VI. DAJANJE V PROMET

25. člen

(dajanje v promet)

(1) Upravljavec naprave mora pred dajanjem komposta ali digestata v promet zagotoviti, da:

- je kompost ali digestat izdelan skladno z zahtevami te uredbe in
- se kompost ali digestat na podlagi meril iz priloge 6 te uredbe uvršča v 1. ali 2. razred kakovosti ali dosega kakovost za digestat z vsebnostjo suhe snovi manj kot 20% v skladu s prilogo 6 te uredbe.

(2) Upravljavec naprave mora zagotoviti, da je prevzemniku ali uporabniku komposta ali digestata izdana deklaracija v skladu s prilogo 8 te uredbe.

(3) Kompost ali digestat, ki se uvršča v 1. razred kakovosti v skladu s prilogo 6 te uredbe, ali dosega kakovost za digestat z vsebnostjo suhe snovi manj kot 20% v skladu s prilogo 6 te uredbe se v deklaraciji ustrezno označi in se ga lahko uporablja v skladu z 11. členom te uredbe.

(4) Kompost ali digestat, ki se uvršča v 2. razred kakovosti v skladu s prilogo 6 te uredbe, se v deklaraciji označi kot kompost ali digestat 2. razreda kakovosti, ki se ga lahko uporablja samo v skladu z 12. členom te uredbe.

(5) Z deklaracijo iz drugega odstavka tega člena upravljavec naprave zagotavlja, da je objavljena informacija o parametrih kakovosti komposta ali digestata pridobljena na podlagi analiz teh parametrov v skladu s to uredbo.

(6) Kompost, pridobljen s hišnim kompostiranjem, je prepovedano dajati v promet ali uporabljati zunaj območja vrta v upravljanju gospodinjstva, v katerem nastajajo biološko razgradljivi odpadki, iz katerih je ta kompost.

(7) Stabilizirane biološko razgradljive mešane komunalne odpadke je prepovedano dajati v promet.

26. člen

(prenehanje statusa odpadka)

- (1) Kompostu preneha status odpadka in postane proizvod če:
- je bil proizveden izključno iz označenih odpadkov iz tabele 1 iz priloge 1 te uredbe,
  - izpolnjuje zahteve za 1. razred kakovosti iz tabele 1 iz priloge 6 te uredbe,
  - pridobi deklaracijo iz priloge 8 te uredbe in
  - je namenjen vsaj eni rabi v skladu s prilogo 10, ki je sestavni del te uredbe.
- (2) Digestatu preneha status odpadka in postane proizvod če:
- je bil proizveden izključno iz označenih odpadkov iz tabele 1 v prilogi 1 te uredbe,
  - izpolnjuje zahteve za 1. razred kakovosti iz tabele 2 v prilogi 6 te uredbe,
  - pridobi deklaracijo iz priloge 8 te uredbe in
  - je namenjen vsaj eni rabi v skladu s prilogo 10 te uredbe.

27. člen

(dajanje v promet komposta ali digestata iz drugih držav)

(1) Če se za uporabo na ozemlju Republike Slovenije kompost ali digestat pridobiva iz drugih držav EU ali tretjih držav, mora njegov dobavitelj zagotoviti izpolnjevanje pogojev iz drugega do četrtega odstavka 25. člena te uredbe.

(2) Če je deklaracija iz drugega odstavka 25. člena te uredbe v tujem jeziku, mora dobavitelj komposta ali digestata le-to zagotoviti v slovenskem jeziku.

(3) Na zahtevo pristojnega inšpektorja mora dobavitelj komposta ali digestata zagotoviti poročilo o nadzoru kakovosti komposta ali digestata iz 13. člena te uredbe v roku, ki ga ta določi.

(4) Če kakovost komposta ali digestata na podlagi podatkov iz poročila o nadzoru kakovosti ni v skladu z merili iz priloge 6 te uredbe, mora dobavitelj komposta ali digestata zagotoviti, da se z njim ravna v skladu s predpisom, ki ureja odpadke.

28. člen

(kontrola parametrov kakovosti komposta in digestata)

Če pristojni inšpektor na podlagi rezultatov naključnih analiz, ki jih izdela s strani ministrstva pooblaščenec izvajalec, ugotovi, da kakovost komposta ali digestata ni v skladu z merili iz priloge 6 te uredbe, mora upravljavec naprave, v kateri je bil kompost ali digestat proizveden, ali dobavitelj komposta ali digestata, zagotoviti, da se s takim kompostom ali digestatom ravna v skladu s predpisom, ki ureja odpadke.

VII. NADZOR

29. člen

(pristojni inšpektorji)

(1) Nadzor nad izvajanjem te uredbe, razen nad izvajanjem določb 9. in 11. člena ter tretjega, četrtega in petega odstavka 25. člena in določbe prvega odstavka 27. člena te uredbe, opravljajo inšpektorji, pristojni za okolje.

(2) Nadzor nad izvajanjem določb od drugega do petega odstavka 25. člena in določbe prvega odstavka 27. člena te uredbe na trgu opravljajo inšpektorji, pristojni za dajanje na trg.

(3) Nadzor nad izvajanjem določb 9. in 11. člena opravljajo inšpektorji, pristojni za kmetijstvo.

VIII. KAZENSKE DOLOČBE

30. člen (prekrški)

(1) Z globo od 10.000 eurov do 40.000 eurov se za prekršek kaznuje upravljavec naprave, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

- ne zagotavlja higienizacije v skladu s prvim odstavkom 6. člena te uredbe,
- ne ugotavlja učinka higienizacije v skladu z drugim odstavkom 6. člena te uredbe,
- ne ugotavlja doseganja mikrobioloških zahtev v času skladiščenja v skladu s četrtem odstavkom 5. člena te uredbe,
- ne izvaja nadzora procesa predelave biološko razgradljivih odpadkov v skladu s prvim odstavkom 10. člena te uredbe,
- v nasprotju s petim odstavkom 10. člena te uredbe, ne posreduje podatkov o meritvah temperature pristojnemu inšpektorju ali ministrstvu na njuno zahtevo,
- v nasprotju s prepovedjo iz 19. člena te uredbe meša mehansko-biološko obdelane mešane komunalne odpadke z drugimi odpadki pred njihovim odlaganjem,
- v nasprotju z drugim odstavkom 13. člena te uredbe ne izvaja nadzora kakovosti po programu nadzora kakovosti,
- v nasprotju s tretjim odstavkom 13. člena te uredbe ne izvaja vzorčenja in ne ugotavlja kakovosti komposta in digestata, kakor je določeno v prilogi 4 te uredbe,
- v nasprotju s četrtem odstavkom 13. člena te uredbe ne izvaja vzorčenja in ne ugotavlja kakovosti stabiliziranih biološko razgradljivih odpadkov
- ne ravna v skladu s tretjim odstavkom 5. člena te uredbe, če kompost ali digestat ne ustreza merilom za uvrstitev v 1. ali 2. razred kakovosti okolja ali digestat z manj kot 20% suhe snovi ne ustreza merilom iz priloge 6 te uredbe,

– ne ravna v skladu s tretjim odstavkom 18. člena te uredbe, če stabilizirani biološko razgradljivi odpadki ne ustrezajo zahtevam za stabilizirane biološko razgradljive odpadke v skladu s predpisom, ki ureja odlaganje odpadkov na odlagališčih,

– ne ravna v skladu z 10. členom te uredbe,

- v nasprotju s prvim odstavkom 24. člena za obratovanje naprave ali za spremembo v obratovanju naprave za predelavo biološko razgradljivih odpadkov ali za obratovanje naprave ali za spremembo v obratovanju naprave za mehansko-biološko obdelavo mešanih komunalnih odpadkov ne pridobi okoljevarstvenega dovoljenja v skladu s predpisom, ki ureja odpadke,

- v nasprotju z drugim odstavkom 24. člena za obratovanje naprave ali za spremembo v obratovanju naprave za predelavo biološko razgradljivih odpadkov v kompostarni ne pridobi okoljevarstvenega dovoljenja po postopku z oznako R3 v skladu s predpisom, ki ureja odpadke,

- v nasprotju s tretjim odstavkom 24. člena za obratovanje naprave ali za spremembo v obratovanju naprave za predelavo biološko razgradljivih odpadkov v bioplinarni ne pridobi okoljevarstvenega dovoljenja po postopkih z oznako R1 in R3 v skladu s predpisom, ki ureja odpadke,

- v nasprotju s četrtem odstavkom 24. člena za obratovanje naprave ali za spremembo v obratovanju naprave za obdelavo mešanih komunalnih odpadkov ne pridobi okoljevarstvenega dovoljenja za odstranjevanje odpadkov po postopku D8, D9, v skladu s predpisom, ki ureja odpadke,

- daje v promet kompost ali digestat, ki ne izpolnjuje zahtev iz prvega odstavka 25. člena te uredbe,

- v nasprotju z drugim odstavkom 25 člena te uredbe ne zagotovi, da je prevzemniku ali uporabniku komposta ali digestata izdana deklaracija v skladu s prilogo 8 te uredbe,

- v nasprotju s tretjim odstavkom 25. člena te uredbe komposta ali digestat, ki se uvršča v 1. razred kakovosti, ali dosega kakovost za digestat z vsebnostjo suhe snovi

manj kot 20% v skladu s prilogo 6 te uredbe v deklaraciji ustrezno ne označi in ne uporablja v skladu z 11. členom te uredbe,

- v nasprotju s četrtem odstavkom 25. člena te uredbe kompost ali digestat, ki se uvršča v 2. razred kakovosti, v deklaraciji ne označi kot kompost ali digestat 2. razreda kakovosti, ki se ga lahko uporablja samo v skladu z 12. členom te uredbe,

- v nasprotju s sedmim odstavkom 25. člena stabilizirane biološko razgradljive mešane komunalne odpadke daje v promet,

- ne ravna v skladu z 28. členom te uredbe, če pristojni inšpektor na podlagi rezultatov naključnih analiz, ki jih sam zagotovi, ugotovi, da se kompost ali digestat ne uvršča v 1. ali 2. razred kakovosti v skladu z merili iz priloge 6 ali digestat z manj kot 20% suhe snovi ne zagotavlja meril v skladu s prilogo 6 te uredbe.

(2) Z globo od 3.500 eurov do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje upravljavec naprave, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

- ne upravlja z napravo v skladu z drugim odstavkom 5. člena te uredbe,

- ne hrani poročila o nadzoru kakovosti v skladu s sedmim odstavkom 13. člena te uredbe,

- v nasprotju s prvim odstavkom 21. člena te uredbe ne določi osebe, odgovorne za zanesljivo izvajanje predpisanih postopkov predelave biološko razgradljivih odpadkov, in njenega namestnika, ali podatkov o njiju ne sporoči pristojnemu inšpektorju,

- v nasprotju z drugim odstavkom 21. člena te uredbe ne zagotovi, da je odgovorna oseba ali njen namestnik v času prevzemanja biološko razgradljivih odpadkov na območju naprave,

- ne zagotovi izdelave poslovnika v skladu s 22. členom te uredbe,

- ne zagotovi izdelave ali vodenja evidence o obdelavi odpadkov v skladu s prvim odstavkom 23. člena te uredbe,

- o obdelavi odpadkov ne poroča v skladu z drugim in tretjim odstavkom 23. člena te uredbe,

- ne vodi evidence o vnosu komposta ali digestata v ali na tla v skladu s 15. členom te uredbe,

- ne pošlje letnega poročila o količini oddanega komposta ali digestata v uporabo za preteklo leto v skladu s 16. členom te uredbe,
- v nasprotju s tretjim odstavkom 25. člena te uredbe komposta ali digestata, ki se uvršča v 1. razred kakovosti, v navodilu za uporabo ne označi kot kompost ali digestat 1. razreda, ki se ga lahko uporablja na vseh zemljiščih in za vsak namen,
  - v nasprotju s četrtem odstavkom 29. člena te uredbe komposta ali digestata, ki se uvršča v 2. razred kakovosti, v navodilu za uporabo ne označi kot kompost ali digestat 2. razreda kakovosti, ki se ga lahko uporablja samo v skladu s četrtem odstavkom 25. člena te uredbe,
  - ravna v nasprotju z 11. členom te uredbe,
  - v nasprotju s 14. členom te uredbe izvedbo nadzora kakovosti izbere izvajalca nadzora kakovosti, ki ne izpolnjuje zahtev 14. člena te uredbe,
  - v nasprotju s 4. in 17. členom te uredbe ne izdelava načrta gospodarjenja,
  - v nasprotju z drugim odstavkom 18. člena te uredbe ne izpolni zahtev drugega odstavka 18. člena te uredbe,
  - v nasprotju z drugim odstavkom 5. člena te uredbe ne izpolni zahtev drugega odstavka 5. člena te uredbe,
  - v nasprotju s četrtem odstavkom 22. člena te uredbe ne zagotovi pritožbene knjige in
  - v nasprotju z 9. členom te uredbe ne upošteva čakalne dobe iz 9. člena te uredbe.

(3) Z globo od 3.500 eurov do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje dobavitelj komposta ali digestata, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

- v nasprotju s prvim odstavkom 27. člena te uredbe ne izpolnjuje pogojev o označevanju embalaže in navodil iz 25. člena te uredbe,
- v nasprotju z drugim odstavkom 27. člena te uredbe ne zagotovi povzetka poročila o analizah parametrov v slovenskem jeziku,
- v nasprotju s tretjim odstavkom 27. člena te uredbe ne zagotovi poročila o analizah parametrov kakovosti komposta ali digestata v roku, ki ga določi pristojni inšpektor.

(4) Z globo od 1.200 eurov do 4.100 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba upravljavca naprave iz prvega in

drugega odstavka tega člena, odgovorna oseba dobavitelja iz tretjega odstavka tega člena ter odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika iz četrtega odstavka tega člena.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

31. člen

(veljavnost okoljevarstvenih dovoljenj)

(1) Okoljevarstvena dovoljenja, izdana pred uveljavitvijo te uredbe v skladu z Uredbo o mejnih vrednostih vnosa nevarnih snovi in gnojil v tla (Uradni list RS, št. 84/05 in 39/06 – ZVO-1 – uradno prečiščeno besedilo) za uporabo komposta, veljajo do izteka njihove veljavnosti.

(2) Okoljevarstvena dovoljenja, izdana pred uveljavitvijo te uredbe v skladu s Uredbo o obdelavi biološko razgradljivih odpadkov (Uradni list RS, št. 62/08) za obratovanje kompostarn ali bioplinarn veljajo do izteka njihove veljavnosti.

(3) Upravljalci kompostarn in dobavitelji komposta morajo uskladiti dajanje komposta in mešanic komposta z drugimi snovmi v promet z določbami te uredbe najpozneje do 31. decembra 2014.

32. člen

(sporočanje podatkov)

Podatke iz prvega odstavka 21. člena te uredbe je treba ministrstvu sporočiti najkasneje v 6 mesecih po uveljavitvi te uredbe.

32. člen

(prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o obdelavi biološko razgradljivih odpadkov (Uradni list RS, št. 62/08).

(2) Z dnem uveljavitve te uredbe se v zvezi z uporabo komposta kot gnojila prenehajo uporabljati določbe 3. člena Uredbe o mejnih vrednostih vnosa nevarnih snovi in gnojil v tla (Uradni list RS, št. 84/05 in 39/06 – ZVO-1 – uradno prečiščeno

besedilo) ter priloga 1, ki je sestavni del Uredbe o mejnih vrednostih vnosa nevarnih snovi in gnojil v tla (Uradni list RS, št. 84/05 in 39/06 – ZVO-1 – uradno prečiščeno besedilo).

33. člen
(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.:

Ljubljana, dne 2012

EVA 2012-2330-0220

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša l.r.

Predsednik

[<< Nazaj](#)

Priloga 1

Tabela 1: Pozitivni seznam vhodnih biološko razgradljivih odpadkov primernih za aerobno in/ali anaerobno predelavo, iz katerih pridobljen kompost ali digestat v skladu z 26. členom te uredbe lahko izgubi status odpadka in postane proizvod

Številka iz klasifikacijskega seznama odpadkov	Vrsta in opis odpadka	Specifikacija dovoljenih materialov	Opombe	Kompostiranje	Anaerobna obdelava
02	Opadki iz kmetijstva, vrtnarstva, ribogojstva, gozdarstva, lova in ribištva, priprave in predelave hrane				
02 01	Opadki iz kmetijstva, vrtnarstva, ribogojstva, gozdarstva, lova in ribištva				
02 01 01	Mulji, ki nastanejo pri pranju in čiščenju	Npr. mulji, ki nastanejo pri proizvodnji sladkorne pese, krompirja in v drugih postopkih predelave zelenjave	Če je pranje potekalo brez uporabe kakršnihkoli sintetičnih sredstev in dodatkov	X	X
02 01 02	Odpadna živalska tkiva	Opadki ščetin in rogov, volna, perje, dlaka, rogovi, ostanki kopit, surovo mleko, lupina lupinarjev, jajca, stranski proizvodi iz valilnic, vsebina prebavnega trakta, kri	ŽSP1 Kri: ŽSP 3. kat. ANAEROBNA OBDELAVA		X
02 01 03	Odpadna rastlinska tkiva	Alge, ostanki krme, žetveni ostanki, pokošena trava, rastlinski odpadki iz kmetijstva, rastlinski deli naplavin, rastlinski odpadki biofilterskega materiala, slama, obrežno rastlinje, izrabljena zemlja rastlinskih tkiv, kot kompost iz ločeno zbranih bioloških odpadkov, šota in lubje, morsko rastlinje		X	X
02 01 06	Živalski iztrebki, urin in gnoj (tudi onesnažena	Živalski iztrebki, urin in gnoj,	ŽSP ¹ Stelja ne sme	X	X

	slama) in ločeno zbrane odpadne vode, obdelane zunaj kraja nastanka	vključno s steljo: slamo, žagovino, lesni oblanci, skobljen les	vsebovati furnirja, premazov ali sredstev za zaščito		
02 01 07	Odpadki v gozdarstvu	lubje	Ni dovoljeno, če vsebuje furnir, premaze ali sredstva za zaščito	X	
02 01 99	Drugi tovrstni odpadki	Porabljeni substrati za gojenje gob		X	
02 02	Odpadki iz priprave in predelave mesa, rib in drugih živil živalskega izvora				
02 02 01	Mulji, ki nastanejo pri pranju in čiščenju	Odpadki in blato čistilnih naprav odpadne vode, razen odpadkov in blata čistilnih naprav za odpadne vode iz obratov za toplotno obdelavo odpadkov živalskega izvora, ki so uvrščeni med stranske živalske proizvode 1. in 2. kategorije, ter blata čistilnih naprav za odpadne vode klavnic	ŽSP ¹ ANAEROBNA OBDELAVA		X
02 01 99	Drugi tovrstni odpadki	Porabljeni substrat za gojenje gob		X	
02 02	Odpadki iz priprave in predelave mesa, rib in drugih živil živalskega izvora				
02 02 01	Mulji pri pranju in čiščenju	Mulj, ki nastane pri proizvodnji mleka	ŽSP ¹ ANAEROBNA OBDELAVA Samo, če je pranje brez uporabe sintetičnih preparatov in dodatkov		X
02 02 02	Odpadna živalska tkiva	Kože majhnih ali velikih živali, kopita in parklji, ščetine prašičev, perje, volna, rogovi, dlaka in krzno,	ŽSP ¹ Kri: ŽSP 3. kat. ANAEROBNA OBDELAVA		X
02 02 03	Snovi, neprimerne za uporabo ali predelavo	neuporabljena živila	ŽSP Proizvode		X

			živalskega izvora, živila, ki vsebujejo živalske proizvode, ki niso več namenjeni porabi potrošnikov iz komercialnih razlogov zaradi problemov pri proizvodnji ali napak pri pakiranju in ne ogrožajo zdravja ljudi in živali		
02 02 04	Mulji iz čistilnih naprav za odpadne vode na kraju nastanka	vsebine maščobnih separatorjev in flotacijskih sredstev (možni izvor: klavnice in proizvodnja mesa/rib)	ŽSP ¹ ANAEROBNA OBDELAVA		X
02 02 99	Drugi tovrstni odpadki	Mulji pri proizvodnji želatine, želatinski drobci, filtracijski ostanek pri proizvodnji metionina	ŽSP1 ANAEROBNA OBDELAVA		X
02 03	Odpadki iz priprave in predelave sadja, vrtnin, žitaric, jedilnih olj, kakava, kave, čaja in tobaka; iz konzerviranja; iz proizvodnje kvasa in kvasnega ekstrakta, iz priprave in iz fermentacije melase				
02 03 01	Mulji pri pranju, čiščenju, lupljenju, centrifugiranju in ločevanju	Blato pri pranju, čiščenju, lupljenju, centrifugiranju in ločevanju pri pripravi in predelavi sadja, vrtnin, žitaric, jedilnih olj ter pri konzerviranju sadja in vrtnin	Samo, če je pranje brez uporabe sintetičnih sredstev in dodatkov	X	X
02 03 04	Snovi, neprimerne za uporabo ali predelavo	Moka s pretečenim rokom uporabe; razoljena belilna zemlja; fermentacijski		X	X

		ostanki iz proizvodnje encimov; žetveni ostanki; kvas in kvasu podobni ostanki; kokosova vlakna; ostanki molase; ostanki oljnih semen; ostanki proizvodnje krompirja, riža, koruze ali škroba; ostanki iz proizvodnje kave, čaja in kakava; ostanki iz proizvodnje sadja, zelenjave in žita; ostanki iz procesa konzerviranja; ostanki iz proizvodnje začimb; lupine, prah lupin in žitni prah; tobačni prah in blato; živila s pretečenim rokom uporabe; uporabljeni filtri, diatomejska zemlja, aktivna zemlja, aktivno oglje; poškodovane serije cigaret (brez filtrov)			
02 03 05	Mulji, ki nastanejo pri čiščenju odpadne vode na kraju nastanka		ANAEROBNA OBDELAVA Samo, če je pranje brez uporabe sintetičnih sredstev		X

			in dodatkov		
02 04	Odpadki iz proizvodnje sladkorja				
02 04 03	Mulji, ki nastanejo pri čiščenju odpadne vode na kraju nastanka	Mulji, ki nastanejo pri čiščenju sladkorne pese in ostalih stopnjah proizvodnega procesa	Samo, če je pranje brez uporabe sintetičnih sredstev in dodatkov	X	X
02 05	Odpadki iz industrije mlečnih izdelkov				
02 05 01	Snovi, neprimerne za uporabo ali predelavo	nekdanja živila, mleko in mlečni proizvodi	ŽSP ¹		X
02 05 02	Mulji, ki nastanejo pri čiščenju odpadne vode na kraju nastanka		ANAEROBNA OBDELAVA Samo, če je pranje brez uporabe sintetičnih sredstev in dodatkov		X
02 06	Odpadki iz pekarn in slaščičarn				
02 06 01	Snovi, ki so neprimerne za uporabo ali predelavo	Kruh in pecivo, ki jima je potekel rok uporabnosti, živila, ki jim je potekel rok uporabnosti, odpadno testo		X	X
02 06 03	Mulji, ki nastanejo pri čiščenju odpadne vode na kraju nastanka		Samo, če je pranje brez uporabe sintetičnih sredstev in dodatkov		X
02 07	Odpadki iz proizvodnje alkoholnih in brezalkoholnih pijač (razen kave, čaja in kakava)				
02 07 01	Odpadki, ki nastanejo pri pranju, čiščenju mehanskem drobljenju surovin	Odpadki pri pranju, čiščenju in mehanskem drobljenju surovin, ki nastajajo pri proizvodnji alkoholnih in brezalkoholnih pijač	Samo, če je pranje brez uporabe sintetičnih sredstev in dodatkov	X	X

02 07 02	Odpadki, ki nastanejo pri destilaciji žganih pijač	Tropine, sadje in krompirjeva kaša ter blato, ki nastane pri destilaciji žganih pijač		X	X
02 07 04	Snovi, ki so neprimerne za uporabo ali predelavo	Sadni sokovi in druge snovi, neprimerne za uporabo ali predelavo, in nastajajo pri proizvodnji alkoholnih in brezalkoholnih pijač; Luščine, kal in prah slada, porabljeni hmelj, usedline in mulji iz pivovarn, mulji pri proizvodnji vina, jabolčna mezga, vinske usedline ter kvas, odpadne kvasine, aktivna zemlja, aktivno oglje		X	X
02 07 05	Mulji, ki nastanejo pri čiščenju odpadne vode na kraju nastanka		ANAEROBNA OBDELAVA Samo, če je pranje brez uporabe sintetičnih sredstev in dodatkov		X
03	Odpadki iz obdelave in predelave lesa ter iz proizvodnje ivernih plošč in pohištva, iz vlaknin papirja in kartona,				
03 01	Odpadki iz obdelave in predelave lesa ter proizvodnje ivernih plošč in pohištva				
03 01 01	Odpadno lubje in pluta ter odpadno lubje in les		Naravno lubje in nemešani proizvodi za nadaljnjo predelavo čistega	X	

			lubja. Ni dovoljeno, če vsebuje furnirje, druge premaze ali sredstva za zaščito.		
03 01 05	Žagovina, oblanci, sekanci, odrezki, les, delci plošč in furnir,	Žagovina in lesna volna	Samo material iz neobdelanega lesa v lesno-predelovalni industriji. Nedovoljeno, če vsebuje furnirje, druge premaze ali sredstva za zaščito	X	
03 03	Odpadki iz proizvodnje in obdelave celuloze, papirja in kartona				
03 03 01	Odpadno lubje in pluta		Naravno lubje in les. Nedovoljeno, če vsebuje furnirje, druge premaze ali sredstva za zaščito	X	
04	Odpadki iz industrije usnja, krzna in tekstilij				
04 02	Odpadki iz industrije tekstilij				
04 02 21	Odpadna neobdelana tekstilna vlakna	Odpadna celulozna vlakna, odpadna rastlinska vlakna in odpadna volna, ki nastaja pri proizvodnji tekstilij		X	
07	Odpadki iz organskih kemijskih procesov				
07 02	Odpadki iz proizvodnje, priprave, dobave in uporabe plastike, sintetične gume in umetnih vlaken				
07 02 13	Odpadna plastika		Biološko razgradljiva embalaža in biološko razgradljiva plastika, v skladu s standardom EN 13432	X	
15	Odpadna embalaža; absorbenti, čistilne krpe, filtrirna sredstva in zaščitna oblačila, ki niso navedeni drugje				
15 01	Embalaža (vključno z ločeno zbrano odpadno embalažo, ki je komunalni odpadek)				

15 01 02	Embalaža iz plastike		Embalaža iz biološko razgradljive plastike v skladu s standardom SIST EN 13432	X	
15 01 03	Lesena embalaža			X	
15 01 05	Sestavljena (kompozitna) embalaža	Če gre za sestavljeno embalažo iz biorazgradljivih materialov, kakor so les, papir, slama in podobno		X	
19	Odpadki iz naprav za ravnanje z odpadki, iz čistilnih naprav in iz priprave pitne vode in vode za industrijsko rabo				
19 05	Odpadki iz aerobne obdelave trdnih odpadkov				
19 05 03	Kompost, ki ne ustreza specifikaciji	Preostanek presejanega komposta Izcedna in odpadna voda nastali pri kompostiranju	Ostanek komposta pri sejanju, ki je bil proizveden iz odpadkovi iz tabele 1, priloge 1 Izcedna in odpadna voda nastala pri kompostiranju materialov iz tabele 1, priloge 1	X	
19 06	Odpadki iz anaerobne obdelave trdnih odpadkov				
19 06 05	Lužnica iz anaerobne obdelave živalskih in rastlinskih odpadkov		Lužnica iz anaerobne obdelave materialov iz priloge 1		X
19 06 06	Digestat iz anaerobne obdelave živalskih in rastlinskih odpadkov		Digestat iz anaerobne obdelave materialov iz tabele 1, priloge 1	X	X
19 09	Odpadki iz priprave pitne ali tehnološke vode				
19 09 02	Mulji nastali pri bistrenju vode		ANAEROBNA OBDELAVA		X

19 09 03	Mulji nastali pri dekarbonaciji		ANAEROBNA OBDELAVA		X
20	Komunalni odpadki (gospodinjski in njim podobni odpadki iz trgovine, industrije in javnega sektorja), vključno z ločeno zbranimi frakcijami				
20 01	Ločeno zbrane frakcije (razen 15 01)				
20 01 08	Biološko razgradljivi kuhinjski odpadki iz gospodinjstev Biološko razgradljivi kuhinjski odpadki iz gostinstva		Kompostiranje v skladu s to uredbo ANAEROBNA OBDELAVA	X	X
20 01 25	Jedilno olje in maščobe		ANAEROBNA OBDELAVA Samo jedilno olje in mast živalskega izvora, ki spadata med ŽSP ¹ V tem primeru sta to olje in mast, ki spadata med gostinske odpadke.		X
20 01 38	Les, ki ni naveden pod 20 01 37		Naraven les. Ni dovoljeno, če vsebuje furnir, premaze ali sredstva za zaščito lesa	X	
20 01 99	Drugi tovrstni odpadki	Ločeno zbrani biološki odpadki iz gospodinjstev in njim podobnim ustanov	Rjavi zabojnik za ločeno zbrane biološke odpadke iz gospodinjstev in njim podobnim ustanovam	X	
20 02	Odpadki z vrtov in parkov (vključno z odpadki s pokopališč)				
20 02 01	Biorazgradljivi odpadki	Rastlinski odpadki z vrtov in parkov, ribnikov, razen rastlin z roba cest		X	

20 03	Drugi komunalni odpadki				
20 03 02	Odpadki z živalskih trgov	Ločeno zbrani odpadki z živalskih trgov		X	X

ŽIVALSKI STRANSKI PROIZVODI (ŽSP)¹: vhodne snovi, za katere velja Uredba o živalskih stranskih proizvodih (ES) št. 1069/2009

Tabela 2: Odpadki, ki se lahko uporabljajo za aerobno ali anerobno predelavo, vendar tak kompost ali digestat ne izgubi statusa odpadka in ne postane proizvod v skladu s 27. členom te uredbe.

Številka iz klasifikacijskega seznama odpadkov	Vrsta in opis odpadka	Specifikacija dovoljenih materialov	Opombe	Kompostiranje	Anaerobna obdelava
02 03 99	Drugi tovrstni odpadki	Ostanki pri proizvodnji škroba, začimb, melas in sirupov, nastali pri predelavi sadja, vrtnin in žitaric	Če je pranje potekalo brez uporabe kakršnihkoli sintetičnih sredstev in dodatkov	X	X
02 04 02	Kalcijev karbonat, ki ne ustreza specifikaciji (saturacijski mulj)	Blato čistilnih naprav odpadne vode, razen blata ☐ istilnih naprav za odpadne vode iz obratov za toplotno obdelavo odpadkov živalskega izvora, ki so uvrščeni med stranske živalske proizvode 1. in 2. kategorije, ter blata čistilnih naprav za odpadne vode klavnic			X
02 05 99	Drugi tovrstni odpadki	Sirotko		X	X
02 07 99	Drugi tovrstni odpadki	Luščine, kal in prah slada, porabljeni hmelj, usedline in mulji iz pivovarn, mulji pri proizvodnji vina, jabol ^{□□} na mezga, vinske usedline ter kvas,		X	X

		odpadne kvasine			
03 03 05	Mulji tiskarskih barv (deinking) iz recikliranja papirja	Če so izpolnjene zahteve za vnos blata čistilnih naprav v ali na tla, določene v predpisu, ki ureja uporabo blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu		X	
03 03 07	Mehansko ločeni rejekti (izvržki) iz papirne kaše odpadnega papirja in kartona			X	
03 03 08	Odpadki pri sortiranju papirja in kartona, namenjenega za recikliranje				X
03 03 09	Odpadni apneni mulj			X	
03 03 10	Vlkninski rejekti (izvržki) in mulji vlaknin, polnil in premazov iz mehanske separacije				X
03 03 11	Mulji pri čiščenju odpadne vode na kraju nastanka, ki niso navedeni pod 03 03 10				X
04 01 06	Mulji, ki vsebujejo krom, zlasti pri čiščenju odpadne vode na kraju nastanka				X
04 01 07	Mulji, ki ne vsebujejo kroma, zlasti pri čiščenju odpadne vode na kraju nastanka				X
04 02 20	Mulji pri čiščenju odpadne vode na kraju nastanka, ki niso navedeni pod 04 02 19				X
04 02 22	Odpadna obdelana tekstilna vlakna	Če ne vsebujejo odpadkov živalskega izvora, ki so uvrščeni med stranske živalske proizvode 1. in 2. kategorije		X	X
07 05 14	Trdni odpadki, ki niso navedeni pod 07 05 13	Pulpa iz zdravilnih rastlin, micelij, ostanki gobjih substratov in odpadni proteini, nastali pri proizvodnji, pripravi, dobavi in uporabi farmacevtskih			

		proizvodov			
08 04 10	Odpadna lepila in tesnilne mase, ki niso v 08 04 09*	Lepila in tesnilne mase organskega izvora brez topil			X
08 04 12	Mulji lepil in tesnilnih mas, ki niso v 08 04 11*	Lepila in tesnilne mase organskega izvora brez topil			X
08 04 14	Vodni mulji lepil tesnilnih mas, ki niso v 08 04 13*	Lepila in tesnilne mase organskega izvora brez topil			X
15 01 01	Papirna in kartonska embalaža			X	X
16 03 06	Organski odpadki, ki niso navedeni pod 16 03 05	Organski odpadki od neuspešnih proizvodnih serij, ki ne vsebujejo nevarnih snovi		X	X
17 02 01	Les	Les iz gradbenih materialov, če ne vsebuje premazov in lepil z nevarnimi snovmi		X	
19 08 05	Mulji iz čistilnih naprav komunalnih odpadnih voda		Izključno blata iz komunalnih in ne industrijskih ali mešanih čistilnih naprav		X
19 08 09	Masti in oljne mešanice iz naprav za ločevanje olja in vode, ki vsebujejo le jedilna olja in masti	Samo v primeru anaerobne razgradnje			X
19 08 12	Mulji iz bioloških čistilnih naprav tehnoloških odpadnih voda, ki niso navedeni pod 19 08 11				X
19 08 14	Mulji iz drugih čistilnih naprav tehnoloških odpadnih voda, ki niso navedeni pod 19 08 13				X
19 09 01	Trdni odpadki primarnih sit in filtrov			X	
20 01 01	Papir in karton	Odpadni papir, Če se ga dodaja biološkemu odpadku v količinah, ki ne presegajo 10 % teže suhe snovi odpadkov, in ne gre za papirne tapete ali papir visokega sijaja		X	X

20 01 39	Plastika	Biološko razgradljiva plastika v skladu s standardom SIST EN 14995		X	
20 03 04	Greznični mulji				X
20 03 06	Odpadki pri čiščenju komunalne odpadne vode				X
20 03 07	Kosovni odpadki	Leseni kosovni odpadki, če ne vsebujejo premazov in lepil z nevarnimi snovmi		X	

Priloga 2

Pogoji za umeščanje novih naprav v okolje in prostor, gradnjo in obratovanje

Pri izbiri lokacije za napravo je potrebno upoštevati:

- količine in vrste dostopnih biološko razgradljivih odpadkov in izbrano tehnologijo predelave biološko razgradljivih odpadkov,
- oddaljenost lokacije od stanovanjskih območij, rekreacijskih površin, vodnih teles, vključno z njihovimi vplivnimi območji, in drugih kmetijskih ter poselitvenih območij,
- bližino površinskih voda, vodovarstvenih območij, obale teritorialnih voda in bližino območij, zavarovanih po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, ali predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine in kakovost kmetijskih zemljišč.
- ureditev zajema odpadnih in izcednih voda,
- ureditev emisije neprijetnih vonjav, delcev (PM) in klic.

Upravljavlec naprave mora pri obratovanju naprave zagotavljati varovanje okolja in zdravje ljudi in sprejeti vse tehnološke ukrepe, da se prepreči onesnaževanje z:

- lahкими materialami, ki jih odnaša veter,
- hrupom in prevozom materiala,
- pticami, glodalci in insekti,
- neprijetnimi vonjavami
- delci (PM)

in poskrbi za požarno varnost.

Izvajati je potrebno ukrepe za preprečevanje raznosa blata in razpršenih emisij delcev.

Naprave za proizvodnjo komposta iz organskih odpadkov - Kompostarne:

Minimalni odmik

Pri napravah z zmogljivostjo 3 000 t na leto ali več je potrebno pri gradnji upoštevati minimalni odmik:

- a) pri zaprtih napravah (bunker, glavni razkroj in zorenje) 300 m,
- b) pri odprtih napravah (kompostiranje na prostem v kupih) 500 m

do najbližjega obstoječega ali v zazidalnem načrtu predvidenega stanovanjskega območja. Odmik je lahko manjši, če so z ukrepi na primarni strani zmanjšane emisije snovi, ki povzročajo vonjave, ali če se odpadni plin, vsebujoč vonjave, obdeluje v napravi za čiščenje odpadnih plinov.

Konstruktivske in organizacijske zahteve

Uporabiti je potrebno naslednje konstrukcijske in organizacijske ukrepe:

a) Na podlagi napovedi mesečne obremenitve je potrebno zagotoviti zadostno dimenzioniranje, zlasti skladiščnih zmogljivosti.

Naprave morajo biti konstruirane in obratovati tako, da se prepreči ponikanje izcednih vod v tla.

b) Dovozni zalogovniki morajo biti zasnovani v zaprti izvedbi z zapornico za vozila; pri odprti hali in razkladanju vozil z odpadki je potrebno pline iz zalogovnika odsesavati in odvajati v napravo za čiščenje odpadnih plinov.

c) Naprave morajo biti po možnosti zaprte izvedbe. To velja še posebej za naprave, ki predelujejo mokre ali biološko lahko razgradljive biološke odpadke z močnim vonjem (npr. kuhinjske ali gostinske odpadke) ali gošče. Pri napravah z zmogljivostjo 10 000 t na leto ali več morajo biti naprave (zalogovnik, glavni razkroj) zaprte izvedbe.

d) Vodno paro, ki se kondenzira pri prezračevanju kop, ter izcedne vode je pri odprtem kompostiranju dopustno uporabiti za vlaženje komposta le, če se preprečijo obremenitve z vonjavami in če ne prihaja do negativnih vplivov na potek higienizacije. Izvesti je potrebno ukrepe zajemanja in odvajanja onesnažene padavinske vode ter izcednih voda z območja naprave. Če se onesnažena padavinska voda ali izcedne vode odvajajo v okolje, jih je potrebno obdelati v skladu s predpisom, ki ureja emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo.

e) V zaprtih napravah ali odprtih napravah s pripravo za odsesavanje je potrebno odpadne pline, ki vsebujejo delce (PM), v največji možni meri zajeti na mestu nastanka, npr. pri drobljenju, sejanju ali prenosu.

Odpadne pline iz reaktorja in prezračevanih kop je potrebno odvajati na biofiltersko ali enakovredno napravo za čiščenje odpadnih plinov. Redno je potrebno preverjati zmogljivost biofiltrov, da bi na ta način zagotovili zmogljivost čiščenja.

Emisije delcev (PM) je potrebno obvladovati v skladu s predpisi o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

Zmanjšanje emisij klic in enodotoksinov je potrebno obvladovati z ukrepi, skladnimi s trenutnim razvojem in stanjem razpoložljivih tehnologij in tehnike.

Za emisije delcev (PM) in snovi v odpadnih plinih, ki lahko povzročajo vonjave, obratovalni monitoring emisije snovi v zrak, zahteve glede naprav za čiščenje odpadnih plinov se uporablja predpis o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

Obratovanje kompostarne in preprečevanje emisij, ki nastajajo pri obratovanju kompostarne mora biti v skladu s smernicami »Stanje tehnike kompostiranja«.

Naprave za fermentacijo in kofermentacijo bioloških odpadkov - Bioplinarne:

Minimalni odmik

Pri napravah z zmogljivostjo 10 t na dan ali več je potrebno pri gradnji upoštevati minimalni odmik.

a) pri zaprtih napravah (bunker, fermentacija, zorenje) 300 m,

b) pri napravah z naknadnim kompostiranjem 500 m

od najbližjega obstoječega ali v zazidalnem načrtu predvidenega stanovanjskega območja. Odmik je lahko manjši, če so z ukrepi na primarni strani zmanjšane emisije snovi, ki povzročajo vonjave, ali če se odpadni plin, ki vsebuje vonjave, obdeluje v napravi za čiščenje odpadnih plinov.

Konstruktivske in organizacijske zahteve

Uporabiti je potrebno naslednje konstrukcijske in organizacijske ukrepe:

a) Na podlagi napovedi mesečne obremenitve je potrebno zagotoviti zadostno dimenzioniranje zlasti skladiščnih zmogljivosti; morebitno je potrebno predvideti naknadno kompostiranje.

Naprave morajo biti konstruirane in obratovati tako, da se prepreči ponikanje izcednih vod v tla.

- b) Dovozni zalogovniki morajo biti zasnovani v zaprti izvedbi z zapornico za vozila; pri odprti hali in razkladanju vozil z odpadki je potrebno pline iz zalogovnika odsesavati in odvajati v napravo za čiščenje odpadnih plinov.
- c) Procesne vode je potrebno zanesljivo zajeti in jih uporabiti znotraj procesa.
- d) Vodno paro, ki kondenzira pri prezračevanju kop naknadnega kompostiranja ter izcedne vode je pri kompostiranju, ki ne poteka v zaprtih objektih, dopustno uporabiti za vlaženje komposta le, če se preprečijo obremenitve z vonjavami. Izvesti je potrebno ukrepe zajemanja in odvajanja onesnažene meteorske vode ter izcednih voda z območja naprave. Če se onesnažena meteorska voda ali izcedne vode odvajajo v okolje, jih je potrebno obdelati v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo.
- e) V zaprtih napravah ali odprtih napravah s pripravo za odsesavanje je potrebno odpadne pline, ki vsebujejo delce (PM), v največji možni meri zajeti na mestu nastanka, npr. pri drobljenju, sejanju ali prenosu.
- f) Odpadne pline iz naknadnega zorenja prezračevanih kop je potrebno odvajati v biofilter ali enakovredno napravo za čiščenje odpadnih plinov. Redno je potrebno preverjati zmogljivost biofiltrov, da bi na ta način zagotovili zmogljivost čiščenja.

Za emisije delcev (PM) in snovi v odpadnih plinih, ki lahko povzročajo vonjave, obratovalni monitoring emisije snovi v zrak, zahteve glede naprav za čiščenje odpadnih plinov se uporablja predpis o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

Zmanjšanje emisij klic in enodotoksinov je potrebno obvladovati z ukrepi, skladnimi s trenutnim razvojem in stanjem razpoložljivih tehnologij in tehnike.

Naprave za mehansko biološko obdelavo mešanih komunalnih odpadkov ali odpadkov podobne sestave – MBO

Minimalni odmik

Pri gradnji naprav je potrebno upoštevati minimalni odmik 300 m do najbližjega obstoječega ali v zazidalnem načrtu predvidenega stanovanjskega območja.

Konstruktivske in organizacijske zahteve

Uporabiti je potrebno naslednje konstrukcijske in organizacijske ukrepe:

- a) Za razkladalna mesta, dovozne ali sprejemne zalogovnike ter druge priprave za dovoz, transport in skladiščenje surovin je potrebno predvideti zaprte prostore z zapornicami, v katerih je potrebno z odsesavanjem v območju zapornic ali v območju za nakladanje in razkladanje ter skladiščenje vzdrževati zračni tlak, ki je nižji od atmosferskega. Odpadni plin je potrebno odvajati v napravo za čiščenje odpadnih plinov.
- b) Stroje, aparate ali druge priprave za mehansko pripravo za fizično ločevanje vhodnih sestavin ali odpadkov (npr. drobljenje, klasificiranje, sortiranje, mešanjem, homogeniziranje, odvodnjevanje, sušenje, peletiranje, stiskanje) je potrebno namestiti v zaprtih prostorih. Tokove odpadnih plinov teh naprav je potrebno zajeti in odvesti v napravo za čiščenje odpadnih plinov.
- c) Odpadne pline iz naprav za mehansko obdelavo odpadkov je potrebno skozi dimnike (odvodnike) odvajati tako, da se z naravnim vlekrom zagotovi zadostno razredčenje in nemoten odvod; v skladu s predpisi, ki urejajo emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.
- d) Izčrpati je potrebno možnosti za zmanjšanje emisij z uporabo postopkov in tehnologij z nizkimi emisijami, npr. z neposrednim zajemom virov emisij, ločeno obdelavo močno obremenjenih tokov odpadnega zraka, ali drugimi ukrepi, skladno s trenutnim razvojem in stanjem razpoložljivih tehnologij in tehnike.
- e) Izvesti je potrebno ukrepe zajemanja in odvajanja onesnažene meteorske vode ter izcednih voda z območja naprave. Če se onesnažena meteorska voda ali izcedne vode odvajajo v okolje, jih je potrebno obdelati v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo.

Emisije skupnih delcev (TSP), plinastih anorganskih klorovih spojin in organskih snovi, obratovalni monitoring emisije snovi v zrak, zahteve glede naprav za čiščenje odpadnih plinov se uporablja predpis o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

Priloga 3

Osnovne zahteve za vodenje procesa v smislu pravilne higienizacije pri kompostiranju

- Izhodno šaržo komposta je potrebno premešati homogeno z vsemi komponentami mešanice. Za pripravo takšne homogene začetne oz. vhodne mešanice je potrebno uporabiti predvsem mešalne agregate kot so mešalni polži, stroji za premetavanje/preobračanje, trosilniki gnoja ali komposta, mešalni bobni. Mešanje s kolesnim ali čelnim nakladalnikom je primerno le, če so same komponente mešanja že zelo homogene in se jih lahko ustrezno premeša.
- Pri kompostiranju v odprtih kopah je potrebno preprečiti prevelike preseke (višina > 2,50 m) pri predelavi mešanic z visokimi deleži biogenih odpadkov iz gospodinjstev, kuhinjskih odpadkov ter blata iz čistilnih naprav, ker je sicer med obračanjem otežena preskrba s kisikom oz. homogenizacija. To je možno le v omejenem obsegu kompenzirati s sistemi prisilnega zračenja. Kot (zlato) pravilo mora zato za oba sistema veljati: Višja je kopa (event. tudi več kot 2,50 m), toliko višji mora biti strukturni delež in toliko bolj skrbna mora biti z mehanskim preobračanjem oz. kombinacijo tehničnega prezračevanja in mehanskega preobračanja enakomerna izmenjava plinov. To mora s strojno in kadrovske opremljenostjo zagotoviti vsak obrat.
- Pri delu z nakladalnikom je potrebno paziti, da se ne tvorijo grude in se prepreči ponovna kontaminacija z ostanki svežih materialov iz lopate kolesnega nakladalnika. Lopato kolesnega nakladalnika je potrebno pred obdelavo kompostnih šarž, kjer ne poteka več termična higienizacija, mehansko očistiti, da se odstranijo ostanki materiala, ki bi lahko raznesli klice.
- Primešanje glinaste zemlje ali starega komposta (do ca. 10 % m/m) lahko dodatno pospeši hitrejšo humifikacijo in stabilizacijo in s tem zmanjša potencial rasti za (patogene) klice. Vendar pa je potrebno v odvisnosti od drugih komponent mešanice in preseka kope paziti, da gostota celotne

mešanice, zlasti z dodatkom zemlje, ni previsok. Prevelik dodatek zemlje lahko zmanjša poroznost, oskrbo s kisikom in intenziteto razgradnje.

Tabela 1: Variante režima temperatura/čas za neposredni dokaz o zadostnem zmanjšanju okuženih klic

minimalna temperatura	trajanje
Odprte in zaprte kope (odprte kope v vrstah, hale, kjer poteka razkrajnje) z naravnim ali prisilnim zračenjem	
55 °C	<u>kontinuirano merjenje temperature s pomočjo sonde</u> : upoštevanje minimalne temperature v povezanem časovnem obdobju 4 ur, vsakokrat po 5 procesih premetavanja; celotno obdobje merjenja: najmanj 10 dni
55 °C	<u>diskontinuirano vsakodnevno merjenje temperature*</u> : upoštevanje minimalne temperature v vseh dneh merjenja v povezanem časovnem obdobju 10 dni pri najmanj 3 procesih premetavanja;
60 °C	<u>diskontinuirano vsakodnevno merjenje temperature*</u> : upoštevanje minimalne temperature med 3 x 3 dnevi pri 2 procesih premetavanja v povezanem časovnem obdobju 14 dni
65 °C	<u>diskontinuirano vsakodnevno merjenje temperature*</u> : upoštevanje minimalne temperature med 2 x 3 dnevi pri 1 procesu premetavanja v povezanem časovnem obdobju 14 dni
Inkapsulirano intenzivno razkrajnje (npr. boksi ali kompostiranje v tunelih) s prisilnim zračenjem	
55 °C	<u>kontinuirano merjenje temperature s pomočjo sonde</u> : upoštevanje minimalne temperature v 4 dneh, v povezanem časovnem obdobju 10 dni
65 °C	<u>kontinuirano merjenje temperature s pomočjo sonde</u> : upoštevanje minimalne temperature v 3 dneh, v povezanem časovnem obdobju 10 dni

* Možni so tudi kontinuirani procesi merjenja s pomočjo sond in avtomatičnega zapisovanja

Ukrepi za vodenje kompostirnega procesa in vodenje evidenc

1. Merjenje temperature

- diskontinuirano merjenje: vsaj eno merjene na delovni dan v povezanem časovnem razdobju 10 dni, nivo temperature najmanj 55 °C ali
- kontinuirano merjenje: sonde za temperaturo z računalniško podprtim zapisovanjem temperature v razdobju 10 dni.
- Zahteve za temperaturni - časovni profil z vsakokratno potrebnimi ukrepi premetavanja pri kompostiranju v odprtih kopah v skladu s tabelo 1.

- Po končani fazi higienizacije, ki jo pogojuje temperatura, je potrebno do zaključenega glavnega razkroja (temperatura konstantno pod ca. 40 °C) opraviti diskontinuirana merjenja temperature vsaj enkrat tedensko.
- Merjenje temperature se mora izvajati v sredici kope, vendar najmanj 30 cm nad podnožjem kope oz. 30 cm pod površino kope.

2. Ugotavljanje vsebnosti vlage (npr. merjenje, poskus s pestjo komposta). Zadostna vsebnost vlage je odločilna za higienizacijo, ki jo pogojuje temperatura, kot tudi za mikrobiološko razgradnjo, ki poteka v mezofilni fazi ohlajanja. Ocena vsebnosti vlage je pogoj za načrtno uravnavanje vsebnosti vode v razkrojnem materialu.

- Vsebnost vlage je potrebno oceniti vsaj 1x na teden oz. takrat, ko se meri temperatura.
- Praviloma zadostuje preprosta ocena na podlagi empiričnih vrednosti s pomočjo poskusa s pestjo komposta ali vizualne kontrole.
  - Poskus s pestjo komposta nam pokaže, kdaj je kompost primeren za uporabo. Ko stisnemo kompost v pest, se med prsti pojavijo le drobne kapljice vode.
- Oceno je potrebno na podlagi lestvice za klasifikacijo tal (presuho – dobra vlažnost – premokro) vpisati v dnevnik obratovanja.
- V zaprtih reaktorjih se lahko vsebnost vlage meri preko senzorjev v razkrojnem telesu oz. v odpadnem zraku.

3. Ukrepi za zalivanje

Evidentirati je potrebno:

- čas zalivanja,
- izvor vode za zalivanje (npr. sveža voda, perkolat iz zaprtih naprav, procesna voda iz zbirnega korita v glavni fazi razkroja oz. iz zbirnega korita ločenega zajetja površinskih voda z območja, kjer poteka nadaljnja faza razkrojnega procesa ali območja, kjer poteka naknadno skladiščenje in fina priprava),
- v primeru delov zaprtih naprav se mora glede na številko šarže evidentirati dodana količina vode.

4. Čas premetavanja/preobračanja/mešanje

5. Ukrepi zračenja pri prisilno zračenih sistemih

6. Morebitni drugi ukrepi kot npr.

- skupno zlaganje z drugimi šaržami komposta,
- med kompostiranjem primešanje še drugih vhodnih materialov, sekancev, zemlje, drugih dodatkov,
- pokrivanje kop,
- sejanje.

Priloga 4:**Nadzor kakovosti komposta ali digestata: seznam parametrov in referenčne merilne metode**

Parameter	Enota	Referenčna merilna meritev	Analize za deklaracijo
vzorčenje	-	SIST EN 12579	
Osnovne lastnosti materiala			
pH	enota za pH	SIST EN 13037	X
električna prevodnost	mS/m	SIST EN 13038	X
Vsebnost vode	% suhe mase	SIST EN 13040	X
Vsebnost suhe snovi	% suhe mase	SIST EN 13040	X
organska snov (žaroizguba)	% suhe mase	SIST EN 13039/12829	X
Hranila			
celotni dušik (N in NH ₄ -)	mg/kg suhe snovi	SIST EN 13654, 1. in 2. del	X
fosfor, izražen kot P ₂ O ₅	mg/kg suhe snovi	SIST EN 13650	X
kalij, izražen kot K ₂ O	mg/kg suhe snovi	SIST EN 13650	X
NO ₃ -N raztopljen		SIST EN 13652	
NH ₄ -N raztopljen		SIST EN 13652	
porazdelitev delcev po velikosti		EN 15428	
Biološki parametri			
stabilnost materiala		Sposobnost sprejemanja kisika: prEN 16087:2010	

Vsebnost semena in vegetativnih reproduktivnih delov plevela število/l	Število/l	Horizontal WI CSS 99048	
Odziv rastlin na substrat		CEN/TC 223 Dolgoročni test s kitajskim zeljem ali ječmenom pr EN 16086:2010 Kratkoročni test s krešo. prEN 16089:2010	
fizikalna onesnaževala			
neželene primesi	% suhe mase		
Kemijska onesnaževala			
Pb		SIST EN 13650	
Cd		SIST EN 13650	
Cr		SIST EN 13650	
Cu		SIST EN 13650	
Ni		SIST EN 13650	
Hg	SIST EN 13650	EN 1483 Določanje z AAS (ECN)	
Zn		SIST EN 13650	
Higienski vidik			
odsotnost salmonеле	v 25 g suhe snovi	CEN/TC 308 WI (prEN 15215-1, prEN 15215-2, prEN 15215-3)	
odsotnost enterobakterije ali .E	Escherichia coli: n = 5, c = 1, m = 1000, M =		

coli	5000 v 1 g ali Enterococaceae: n = 5, c = 1, m = 1000, M = 5000 v 1 g		
Organska onesnaževala			
PAH	mg/kg suhe snovi	SIST ISO 13877	
PCB	mg/kg suhe snovi	*	

Merilna negotovost vključno z vzorčenjem in pripravo vzorca, lahko posamezni elementi presegajo mejne vrednosti v okviru podane merilne negotovosti.

Postopek odvzema vzorcev digestata

1. Splošno

Pri jemanju vzorcev se je potrebno izogniti kakršnemu koli vplivu na proizvod, iz katerega se jemlje vzorec in na posamične oz. končne vzorce; upoštevati je potrebno navodila o varstvu pri delu in navodila za uporabo, ki veljajo za vsako kmetijsko gospodarstvo.

Postopek jemanja vzorcev je potrebno opraviti dovolj hitro tako, da se izognemo spremembam lastnosti dobavljenega proizvoda ali vzorcev. Med jemanjem vzorcev je potrebno posamezne vzorce shranjevati tako, da se ohranijo njihove lastnosti.

2. Orodje za jemanje vzorcev

Orodje za jemanje in zbiranje vzorcev mora biti iz enega materiala, ki ne vpliva na kakovostno sestavo vzorcev. Za jemanje in zbiranje vzorcev je potrebno uporabiti še orodje za jemanje vzorcev, lopato, pri tekočih proizvodih pipete in zajemalne čaše, za jemanje vzorcev iz gibljivih proizvodov pa mehanske priprave. Pri jemanju vzorcev za preiskavo glede higienskih standardov se je potrebno izogniti sekundarnemu onesnaženju.

3. Velikost serije vzeti vzorcev

Če je ena serija tako velika ali tako skladiščena, da ji ni mogoče vzeti posameznega vzorca na vsakem mestu, potem kot serija za jemanje vzorcev velja samo tisti del, iz katerega so bili vzeti posamezni vzorci.

4. Postopek jemanja vzorcev

	Digestat, tekoč (manj kot 20 % suhe snovi)	Digestat v trdem stanju več kot 20 % suhe snovi) Kulturni substrati in izboljševalci zemlje v razsutem stanju
Homogenizacija	Reprezentativnost vzorca mora biti zagotovljena z mešanjem ali drugimi zanesljivimi ukrepi homogenizacije (ki jih izvede obrat).	Reprezentativnost vzorcev se doseže z enakomerno porazdeljenim odvzemom posameznih vzorcev na točkah za jemanje vzorcev.
Število posameznih vzorcev	do 1000 m ³ : 10 od 1000 do 3000 m ³ : 20 od 3000 do 5000 m ³ : 30 nad 5000 m ³ : 40	Število točk, na katerih se vzamejo vzorci (najmanj 12 ali največ 30), je _____ Količina vzetega proizvoda v m ³
Velikost posameznih vzorcev	Velikost: najmanj 0,5 litra	
Jemanje posameznih vzorcev	Preden se vzame prvi vzorec, je potrebno zavreči vsaj trikratno prostornino vidne cevi (odvisno od naprave za jemanje vzorcev)	Količina vzetega vzorca se vizualno porazdeli na enako število enakih delov kot zahtevano število točk, na katerih se vzame vzorec. Posamezni vzorci se vzamejo porazdeljeno po višini materiala, pri čemer se material, ki je do 50 mm pod zgornjo površino, ne upošteva.
Zbiranje in velikost zbirnega vzorca	Posamezni vzorci se združijo v eni najmanj 50 l veliki posodi v zbirni vzorec in s stalnim mešanjem se zbirni vzorec s prečrpavanjem (po 1 l) zmanjša, tako da gre v 15-litrsko posodo.	Posamezni vzorci se združijo v en zbirni vzorec. Dobro premešan zbirni vzorec se zmanjša z delitvijo na štiri dele ali z napravo za porazdeljevanje vzorcev.
Jemanje in zbiranje končnih vzorcev	Zmanjšan zbirni vzorec se dobro premeša oz. se vedno	Zmanjšan zbirni vzorec se dobro premeša in iz tega se zberejo trije končni vzorci po 1 l.

	znova pomeša, iz tega pa se zberejo trije enakovredni končni vzorci po 1 l.	
Število in velikost končnih vzorcev	3-krat po 1 liter	
Obdelava končnih vzorcev	Končni vzorci se hranijo v čistih, suhih posodah, ki so za vlago neprepustne in se dajo zapreti. Zaprtje je potrebno zavarovati s plombo, pečatom, vezicami ali njihovo kombinacija tako, da odpiranje ni mogoče, ne da bi se pri tem poškodovalo zapiralo.	
Uporaba končnih vzorcev	<p>Posode končnih vzorcev je potrebno opremiti z jasno vidno in obstojno številko zapisnika o jemanju vzorca, krajem njihovega jemanja in datumom njihovega jemanja.</p> <p>Končni vzorce je potrebno pripeljati na preiskavo; končni vzorec je potrebno hraniti; končni vzorec je potrebno izročiti osebi, ki bo proizvod uporabljala, skupaj z zapisnikom o jemanju vzorcev.</p> <p>Za preiskavo glede higienskega stanja se morajo končni vzorci skladiščiti in prevažati ohlajeni ter nemudoma dostaviti v pregled.</p>	

Priloga 5

Število vzorčenj

Pogostost analiz na leto je odvisna od letne zmogljivosti naprave. V prvem letu obdelave odpadkov so potrebne analize pri letni zmogljivosti > 4000 t vsaj 4-krat, v vsakem letnem času 1-krat. Na splošno je potrebno vzorčiti vsake 3 mesece.

Tabela:

Letna zmogljivost naprave	pogostost analiz
<2000 t	2
2000 -4000 t	3
> 4000 t	4

Po prvem letu obratovanja, se pogostost analiz izračunana po naslednji enačbi:

$\text{količina vhodnega materiala} / 10.000 \text{ (t)} + 1 = \text{analiz na leto}$, vendar ne več kot 12 na leto

Priloga 6. Parametri kakovosti za kompost in digestat

Tabela 1. Parametri kakovosti za kompost

Parameter kakovosti	1. razred kakovosti (mg/kg suhe snovi)	2. razred kakovosti (mg/kg suhe snovi)
Cd	1,5	3
celotni Cr	100	250
Cu	100	500
Hg	1	3
Ni	50	100
Pb	120	200
Zn	400	1800
PCB ₇ (vsota PCB 28,52,101,118,138,153, in 180)	0,2	1
PAH ₁₆ *	6	3
PCDD/F (ng I-TEQ/kg suhe snovi)	30	
PFC (vsota PFOA in PFOS)	0,1	
Organska snov	> 15 %	> 15 %
Neželene primesi	(% mase suhe snovi)	(% mase suhe snovi)
Trdni delci iz stekla, plastike ali kovine, večji od 2 mm	< 0,5 %	< 2 %
Mineralni trdni delci, večji od 5 mm	< 5 %	< 5 %
Vsebnost semena in vegetativnih reproduktivnih	≤ 2 rastlinskih klic/l	≤ 2 rastlinskih klic/l

delov plevela		
Higienski vidik		
<i>Salmonella</i> sp.	Odsotnost v 25 g suhe snovi	Odsotnost v 25 g suhe snovi
<i>E.Coli</i>	1000 CFU/g sveže snovi	1000 CFU/g sveže snovi

*(vsota naphthalene, acenaphthylene, acenaphthene, fluorene, phenanthrene, anthracene, fluoranthene, pyrene, benzo[a]anthracene, chrysene, benzo[b]fluoranthene, benzo[k]fluoranthene, benzo[a]pyrene, indeno[1,2,3- cd]pyrene, dibenzo[a,h]anthracene in benzo[ghi]perylene)

Tabela 2. Parametri kakovosti za digestat

Parameter kakovosti	Digestat < 20% suhe snovi mg/kg suhe snovi	Digestat > 20% suhe snovi mg/kg suhe snovi 1. razred kakovosti	Digestat > 20% suhe snovi (mg/kg suhe snovi) 2. razred kakovosti
Cd	3	1,5	3
celotni Cr	100	100	250
Cu	-*	100	500
Hg	1	1	3
Ni	100	50	100
Pb	100	120	200
Zn	-**	400	1800
PCB ₇ (vsota PCB 28,52,101,118,138,153, in 180)	0,4 0,2	0,2	1
PAH ₁₆ ***	3 6	6	3
PCDD/F (ng I-TEQ/kg suhe snovi)	30	30	
PFC (vsota PFOA in PFOS)	0,1	0,1	
Organska snov		> 15 %	> 15 %
Neželene primesi	(% mase suhe snovi)	(% mase suhe snovi)	(% mase suhe snovi)
trdni delci iz		< 2 %	< 2 %

stekla, plastike ali kovine, večji od 2 mm			
Mineralni trdni delci, večji od 5 mm		< 5 %	< 5 %
Viabilni deli rastlin	≤ 2 rastlinskih klic/l	≤ 2 rastlinskih klic/l	≤ 2 rastlinskih klic/l
Higienski vidik			
<i>Salmonella</i> sp.	Odsotnost v 25 g suhe snovi	Odsotnost v 25 g suhe snovi	Odsotnost v 25 g suhe snovi
<i>E.Coli</i>	1000 CFU/g sveže snovi	1000 CFU/g sveže snovi	1000 CFU/g sveže snovi

***(vsota naphthalene, acenaphylene, acenaphtene, fluorene, phenanthrene, anthracene, fluoranthene, pyrene, benzo[a]anthracene, chrysene, benzo[b]fluoranthene, benzo[k]fluoranthene, benzo[a]pyrene, indeno[1,2,3- cd]pyrene, dibenzo[a,h]anthracene in benzo[ghi]perylene)

* opozorilna mejna vrednost Cu za vnos digestata, pri deležu svinjske gnojevke > 50% je 150mg/kg suhe snovi

** opozorilna mejna vrednost Zn za vnos digestata, pri deležu svinjske gnojevke > 50% je 600 mg/kg suhe snovi

Priloga 7

Mejne vrednosti vnosa nevarnih snovi v tla

Nevarna snov	Mejna vrednost letnega vnosa v g/ha /leto
kadmij in njegove spojine, izražene kot Cd	10
baker in njegove spojine, izražene kot Cu	700
nikelj in njegove spojine, izražene kot Ni	400
svinec in njegove spojine, izražene kot Pb	600
cink in njegove spojine, izražene kot Zn	3000
živo srebro in njegove spojine, izražene kot Hg	10
celotni krom	600

Priloga 8

Deklaracija komposta ali digestata za dajanje na trg ali uporabo

Vsebina informacije na deklaraciji, ki jo upravljavec kompostarne ali bioplinarne odda prejemniku komposta ali digestata v obliki obrazca. Če je kompost ali digestat embaliran, mora biti deklaracija vidna tudi na embalaži komposta ali digestata:

1. ime in naslov proizvajalca komposta ali digestata;
2. ime dobavitelja ali uvoznika, če kompost ali digestat ni proizveden na ozemlju Republike Slovenije;
3. ime in naslov kraja proizvodnje komposta ali digestata;
4. napis »Kompost 1. ali 2. razreda kakovosti« ali »Digestat 1. ali 2. razreda kakovosti«;
5. številka šarže (kompost);
6. količina (teža/volumen);
7. podrobna informacija o parametrih v skladu s tabelo 1 te priloge;
8. označba izvora uporabljenih materialov (čistilna blata, živinska gnojevka, živalski stranski proizvodi);
9. izjava, da je kompost ali digestat proizveden v skladu s to uredbo
10. izjava, da je kompost ali digestat proizvod v skladu s členom 27 te uredbe;
11. opis namena uporabe, za katerega je proizvod določen in morebitne omejitve uporabe;
12. napis »Dovoljeno za ekološko kmetovanje«, če izpolnjuje zahteve za ekološko kmetovanje;
13. priporočilo za pravilno uporabo;
14. sklic na Uredbo (ES) št. 1069/2009, če je kompost ali digestat, predelan v skladu s prvim odstavkom drugega člena te uredbe.

Tabela 1: podrobna informacija o parametrih komposta ali digestata za dajanje v promet ali uporabo

Parametri	kompost	digestat
Uporabnost glede izboljševanja zemlje:		

Vsebnost organske snovi	x	x
Vsebnost CaO	x	x
Uporabnost glede gnojenja:		
Hranilne snovi (N, P, K, Mg)	x	x
Vsebnost mineraliziranega N (NH ₄ -N, NO ₃ -N)		x
Biološke lastnosti:		
Vsebnost semena in vegetativnih reproduktivnih delov plevela	x	
Splošne lastnosti materiala:		
Specifična teža / volumska teža	x	
Vsebnost vode / vsebnost suhe snovi		x
Velikost delcev	x	
pH	x	x
Električna prevodnost	x	x

Obrazec za deklaracijo komposta ali digestata

Št. šarže (kompost)	Količina komposta /digestata [t] [m ³]	Vrsta komposta/digestata				
		Kompost	☐	Digestat z več kot 20% suhe snovi	☐	Digestat z manj kot 20% suhe snovi

Blagovna znamka:

Razred kakovosti	1. kakovostni razred	☐	2. kakovostni razred	☐	Digestat z manj kot 20% suhe snovi	☐
Kategorije uporabljenih surovin	Živinska gnojevka	☐	Rastlinski odpadki	☐	Ločeno zbrani biološko razgradljivi odpadki (biozabojnik)	☐
	Drugi ŽSP kat. 2	☐	ŽSP kat. 3	Odpadki iz gostinstev		☐
				Nekdanja živila		☐
				Drugi ŽSP kat. 3		☐
Prehrambna industrija	☐		☐			☐
	☐		☐			☐
Predvidena področja uporabe						
Ekološko kmetijstvo	☐	Vinogradi in sadovnjaki	☐	Splošno urejanje krajine (brez nasadov)		☐
Rekultiviranje površin v kmetijstvu	☐	Hortikultura/rastlinjak	☐	Športne površine		☐
Konvencionalno kmetijstvo	☐	Drevesnice	☐	Površine za prosti čas in igrišča		☐
Orna zemlja	☐	Gozdarstvo/silvikultura	☐	Rekultiviranje površin deponij		☐
Travinje	☐	Zasebno vrtnarstvo	☐	Biofilter		☐
Poljščine	☐	Sestavina rastnih substratov	☐	Pakiranje v vreče		☐

Opombe (tudi področja, izključena iz uporabe (da se določijo potrebni parametri, ki jih je treba analizirati)

Priloga: vsebnosti hranilnih snovi v skladu z 7. točko priloge 8 te uredbe

Priloga 9

V okviru zagotavljanja kakovosti obratovanja in tehničnih procesov, ki potekajo v napravi (kompostarna, bioplinarna ali obrat za mehansko biološko obdelavo odpadkov) je potrebno v okviru postopanja pri pritožbah o obremenjevanju okolja (neprijetne vonjave, prah, hrup ipd.) dokumentirati vsaj sledeče:

- ime, naslov in telefonsko številko pritožnika
- datum, ura prejetja pritožbe,
- predmet pritožbe,
- neposredni odgovor,
- izvajana dela v času pritožbe,
- vremenske razmere (npr. temperatura, smer vetra, padavine),
- ukrepi znotraj naprave na podlagi pritožbe,
- obvestilo pritožniku,
- analiza pritožbe z izvedenimi ukrepi.

Priloga 10

Področje uporabe komposta ali digestata:

a) kmetijstvo:

uporaba komposta ali digestata za izboljšanje kakovosti tal in gnojenje kot tudi za ukrepe rekultivacije in preprečevanje erozije v kmetijstvu, uporaba v poljedelstvu, travništvu, pridelavi kmetijskih poljščin, vinogradništvu, hmeljarstvu, sadjarstvu, vrtnarstvu. Sem sodijo tudi nasadi okrasnih dreves in vrtičkarstvo.

b) nekmetijske površine:

uporaba komposta ali digestata za namene urejanja okrasnih površin ali kot dodatka k vzpostavitvi rekultivacije zemljišč, ki niso namenjene pridelavi hrane in/ali krme, preprečevanje erozije na nekmetijskih površinah. Sem sodijo ukrepi za urejanje nekmetijskih zemljišč vključno z urejanjem športnih igrišč, igrišč za prosti čas in otroških igrišč.

c) rekultiviranje odlagališč:

uporaba komposta ali digestata za nego rekultivacijske plasti odlagališča, ali za mešalno komponento izdelave rekultivacijske plasti odlagališča v skladu z uredbo o odlagališčih.

d) izdelava substratov:

uporaba komposta ali digestata za izdelavo rastnih substratov

e) gradnja biofiltra

uporaba komposta za izgradnjo biofiltra

